

SPRÁVA O SOLVENTNOSTI A FINANČNOM STAVE POISŤOVNE

Správa určená pre verejnosť

Podľa stavu k 31.12.2018

Obsah

1.	Zhrnutie.....	3
2.	Činnosť a výkonnosť.....	5
2.1.	Činnosť.....	5
2.2.	Výkonnosť v oblasti upisovania.....	7
2.3.	Výkonnosť v oblasti investícií.....	11
2.4.	Výkonnosť v oblasti iných činností.....	11
3.	Systém správy a riadenia.....	12
3.1.	Všeobecné informácie o systéme správy a riadenia.....	12
3.1.1.	Zásady odmeňovania.....	14
3.2.	Požiadavky týkajúce sa odbornosti a vhodnosti.....	14
3.3.	Systém riadenia rizík poisťovne.....	15
3.3.1.	Opis systému riadenia rizika.....	15
3.3.2.	Funkcia riadenia rizika.....	16
3.4.	Vlastné posúdenia rizika a solventnosti.....	17
3.5.	Systém vnútornej kontroly.....	18
3.6.	Funkcia vnútorného auditu.....	19
3.7.	Aktuárska funkcia.....	20
3.8.	Zverenie výkonu činnosti.....	21
4.	Rizikový profil.....	23
4.1.	Upisovacie riziko.....	23
4.1.1.	Riziko životného poistenia.....	25
4.1.2.	Riziko neživotného poistenia.....	26
4.1.3.	Riziko zdravotného poistenia.....	27
4.2.	Trhové riziko.....	27
4.3.	Kreditné riziko.....	31
4.4.	Riziko likvidity.....	32
4.5.	Operačné riziko.....	34
4.6.	Iné významné riziká.....	34
4.7.	Ostatné informácie.....	35
5.	Oceňovanie pre účely solventnosti.....	36
5.1.	Oceňovanie aktív.....	36
5.2.	Technické rezervy poisťovne.....	39
5.2.1.	Ocenenie na účely solventnosti.....	39
5.2.2.	Oceňovanie podľa účtovnej závierky.....	46
5.3.	Iné záväzky.....	49
5.4.	Alternatívne metódy oceňovania.....	49
5.5.	Ďalšie informácie.....	50
5.5.1.	Účtovné princípy účinné od 1.1.2018.....	50
5.5.2.	Účtovné princípy účinné po 31.12.2018.....	50
6.	Riadenie kapitálu.....	51
6.1.	Vlastné zdroje.....	51
6.2.	Vysvetlenie materiálnych rozdielov vo vlastnom kapitáli.....	52
6.3.	Klasifikácia vlastných zdrojov podľa tried.....	53
6.4.	Kapitálová požiadavka na solventnosť a minimálna kapitálová požiadavka.....	53
6.5.	Rozdiely medzi štandardným vzorcom a použitými vnútornými modelmi.....	56
6.6.	Dodržiavanie minimálnej kapitálovej požiadavky a zásadné nedodržanie kapitálovej požiadavky.....	56

1. Zhrnutie

Správa o solventnosti a finančnom stave poisťovne za rok 2018 je správou pripravenou pre verejnosť v súlade s európskymi legislatívnymi požiadavkami pre Solventnosť II vyplývajúcimi zo zákona o poisťovníctve č. 39/2015 (ďalej zákon) a implementácie Delegovaného nariadenia Komisie 2015/35.

Táto správa poskytuje preukazné informácie o:

- finančnom stave a výkonnosti poisťovne v oblasti upisovania a investícií. V roku 2018 prišlo k nárastu predpísaného poistného a to najmä v neživotnom poistení,
- vnútornej kontrole, systéme správy a riadenia a spôsobe ako sa poisťovňa vysporiadava s riadením rizík,
- o smeroch vývoja rizikového profilu poisťovne. Správa obsahuje popis vývoja rizikového profilu po jednotlivých typoch rizík,
- oceňovania technických rezerv a iných finančných položiek,
- riadení kapitálu a zhodnotení pozície kapitálovej primeranosti.

Stratégia ČSOB Poisťovne a.s. (ďalej len „poisťovňa“ alebo „spoločnosť“) reflektuje ambíciu zákaznícky zameranej organizácie, ktorá je stabilným a ziskovým partnerom pre zákazníkov, akcionárov a zamestnancov.

Naším cieľom je byť organizáciou zameranou na zákazníka, čo znamená neustále budovať dôveru zákazníkov udržateľným spôsobom, poskytovať zákazníkovi pohodlie s minimálnym úsilím z ich strany, byť proaktívny a prezieravý.

Naše hodnoty stoja na štyroch pilieroch:

1. ponúkame skupinové riešenia prostredníctvom bankopoistenia,
2. máme zanietených kolegov, ktorí poskytujú zákazníkovi vynikajúce poradenstvo,
3. poskytujeme skvelú skúsenosť s likvidáciou poistných udalostí, čo je základnou požiadavkou zákazníkov na poisťovňu,
4. ponúkame našim klientom a externým partnerom excelentnosť v operatívne.

Keď sa pozeráme na naše strategické a kritické faktory úspechu, na najvyššom mieste sú naši ľudia. Ich rozvoj podporujú školiace programy súvisiace s našou stratégiou a s našimi výkonnostnými cieľmi. Ďalším rozhodujúcim faktorom úspechu je riadenie nákladov, ktoré investujeme do zjednodušenia procesov a automatizácie. Naše štyri piliere sú našimi strategickými faktormi úspechu, ktoré umožňujú náš program digitalizácie a inovácie.

Cieľom nášho tímu je pripraviť našu spoločnosť na budúcnosť cez investovanie zdrojov do našich odlišovacích faktorov, zároveň s cieľom byť atraktívnou investíciou pre našich akcionárov a odporúčaným zamestnávateľom.

Významné zmeny týkajúce sa činnosti a výkonnosti poisťovne:

1. Kapitálová primeranosť poisťovne je viac ako dostatočná, ukazovateľ solventnosti dosiahol 308%. Kapitálová primeranosť významne prevyšuje regulačnú požiadavku. Rizikový apetít firmy je udržiavať kapitálovú primeranosť poisťovne nad zákonný limit, avšak cieľ je nižšie ako aktuálna hodnota primeranosti.
2. Poisťovňa má implementovaný systém správy a riadenia. Po zmenách v roku 2017 sa ukázalo, že nastavený systém v roku 2018 funguje efektívne. Vzájomná kooperácia obchodných a kontrolných útvarov je na vysokej úrovni.
3. Rizikový profil poisťovne zostáva aj v roku 2018 v súlade s nastaveným rizikovým apetítom.

4. Požiadavky na oceňovanie pre účely solventnosti sú implementované a v roku 2018 nenastala žiadna významná zmena.
5. Poistovňa má implementovaný systém riadenia kapitálu podľa pravidiel vyžadovaných reguláciou.

2. Činnosť a výkonnosť

2.1. Činnosť

ČSOB Poist'ovňa, a.s., IČO 31 325 416, IČ DPH SK 2020 851 767, bola založená dňa 1. januára 1992 a následne zapísaná do obchodného registra dňa 9. júna 1992. Povolenie k vykonávaniu poisťovacej činnosti ako univerzálna poisťovňa získala dňa 4. septembra 1995. Sídlo spoločnosti je: Žižkova 7802/11, 811 02 Bratislava.

Spoločnosť vykonáva nasledovné aktivity:

ČSOB Poist'ovňa, a .s., je univerzálna poisťovňa, ktorá poskytuje širokú škálu poisťných produktov. Je oprávnená vykonávať poisťovaciu činnosť v oblasti životného, neživotného a úrazového poistenia a zaist'ovacu činnosť v oblasti neživotného poistenia. Zameriava sa nielen na poistenie bežných potrieb občanov, ale aj na poistenie podnikateľov, ich majetku, podnikateľských rizík a zodpovednosti za škody. Kvalitné služby poskytuje aj veľkým priemyselným a obchodným organizáciám. Poisťovňa má licenciu na uzatváranie sprostredkovateľských zmlúv s fyzickými i právnickými osobami na území SR, na činnosť dojednávania poistenia a zaistenia v rozsahu povolenia udeleného Ministerstvom financií SR.

Orgán dohľadu:

Národná banka Slovenska
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava

Orgán dohľadu nad skupinou:

Nationale Bank van Belgie
De Berlaimontlaan 14
1000 Brussel
Belgické kráľovstvo

Externý audítor:

PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o.
Karadžičova 2
815 32 Bratislava
Slovensko
Tel.: +421 2 59 350 111

Základné imanie:

27 816 488,2 EUR

Počet akcií:

1 676

Akcionár:

KBC Insurance NV,
3000 Leuven,
Professor Roger Van Overstraetenplein 2,

Belgicko.

KBC Insurance NV vlastní 100% podiel od 18. 4. 2008.

Členstvo v skupine:

ČSOB Poist'ovňa, a.s. je členom skupiny KBC

Skupina KBC patrí medzi najvýznamnejších hráčov na belgickom bankovom a poistnom trhu a zároveň medzi najvýznamnejšie finančné inštitúcie v strednej a východnej Európe. Zastúpenie má aj v ďalších krajinách a regiónoch sveta. Svoje služby poskytuje najmä retailovým klientom, ale aj malým a stredným podnikateľom a privátnej klientele. Jej cieľom je upevňovať pozíciu na domácom trhu v Belgicku, ako aj na štyroch kľúčových trhoch v strednej a východnej Európe, ktorými sú Slovensko, Česko, Maďarsko, Bulharsko a Írsko.

Predmet činnosti:

Významné skupiny činností sú v rámci neživotného poistenia najmä poistenie proti požiaru a iným majetkovým škodám, poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a ostatné poistenie motorových vozidiel. V rámci životného poistenia sú najvýznamnejšie investičné životné poistenie a poistenie s podielom na zisku, a v zdravotnom poistení je to hlavne poistenie zabezpečenia príjmu. V roku 2018 získala poisťovňa licenciu pre vykonávanie zaistovacej činnosti v rámci neživotného poistenia.

Geografické pôsobenie: Slovenská republika

Počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje správa sa nevyskytla významná činnosť ani iná udalosť, ktorá by mala na podnik významný dosah.

2.2. Výkonnosť v oblasti upisovania

Výkaz ziskov a strát zostavený podľa Medzinárodných štandardov finančného výkazníctva v znení prijatom EÚ, ktorý je uvedený v Účtovnej závierke za rok končiaci sa 31. decembra 2018, je uvedený v Tabuľka 2-1.

Tabuľka 2-1: Výkaz ziskov a strát a iného komplexného výsledku podľa účtovnej závierky

tis. Eur	2017	2018
Predpis poistného	85 095	93 682
Poistné postúpené zaistovateľom	-2 029	-2 248
Čisté zaslúžené poistné	83 066	91 434
Úrokový výnos	6 158	5 853
Prijaté provízie a poplatky	414	532
Ostatné výnosy	289	259
Zisk/(Strata) z predaja a precenenia finančných aktív	2 779	-2 913
Výnosy spolu	92 706	95 165
Poistné plnenia	-47 150	-71 405
Podiel zaistovateľa na poistných plneniach	138	154
Zmena stavu rezerv na poistné plnenia	1 926	2 250
Podiel zaistovateľa na rezervách na poistné plnenia	-34	-423
Zmena stavu ostatných rezerv z poistenia	-3 666	18 712
Podiel zaistovateľa na ostatných rezervách z poistenia	10	1
Čisté poistné plnenia	-48 776	-50 711
Platené provízie a poplatky	-9 365	-10 103
Strata z prepočtu cudzích mien	-2	-4
Ostatné prevádzkové náklady	-21 383	-22 426
Čisté opravné položky finančných aktív	-442	-323
Náklady spolu	-79 968	-83 567
Zisk pred zdanením	12 738	11 598
Daň z príjmov	-2 610	-2 468
Čistý zisk za účtovné obdobie	10 128	9 130
Iný komplexný výsledok:		
Položky, ktoré môžu byť následne reklasifikované do výkazu ziskov a strát:		
Precenenie finančných aktív k dispozícii na predaj	-2 263	n/a
Precenenie finančných aktív v reálnej hodnote preceňovaných cez iný komplexný výsledok	n/a	-3 862
Daň z príjmov vzťahujúca sa k preceneniu finančných aktív k dispozícii na predaj	475	n/a
Daň z príjmov vzťahujúca sa k preceneniu finančných aktív v reálnej hodnote preceňovaných cez iný komplexný výsledok	n/a	811
Iný komplexný výsledok po zdanení	-1 788	-3 051
Celkový komplexný výsledok za účtovné obdobie	8 340	6 079

Poist'ovňa vykázala za rok 2018 zisk po zdanení na úrovni 9 130 tis. Eur a zisk pred zdanením na úrovni 11 598 tis. Eur. Zisk pred zdanením za rok 2018 je nižší o 1 140 tis. Eur. Zníženie zisku je spôsobené najmä nárastom poistných plnení.

Detail a ďalšie komentáre je možné nájsť v Poznámkach k účtovným výkazom za rok 2018.

Súhrnné informácie o výkonnosti poisťovne v oblasti upisovania a ich rozdelenie na životné a neživotné poistenie a významné skupiny činnosti podľa výkazu S.05.01.02 sa nachádzajú v nasledujúcich tabuľkách.

Tabuľka 2-2: Výkonnosť poisťovne v oblasti upisovania

<i>tis. Eur</i>	<i>Celkom</i>	<i>Životné poistenie</i>	<i>Neživotné poistenie</i>
<u>Predpísané poistné</u>			
Brutto - priama činnosť	96 155	48 264	47 891
Brutto – Prijaté proporcionálne zaistenie	14		14
Podiel zaist'ovateľov	2 260	235	2 024
Netto	93 909	48 029	45 881
<u>Zaslúžené poistné</u>			
Brutto - priama činnosť	93 737	48 211	45 526
Brutto – Prijaté proporcionálne zaistenie	1		1
Podiel zaist'ovateľov	2 248	241	2 007
Netto	91 490	47 970	43 520
<u>Náklady na poistné plnenia</u>			
Brutto - priama činnosť	69 792	54 675	15 116
Podiel zaist'ovateľov	-269	-339	70
Netto	70 060	55 014	15 046
<u>Zmena stavu ostatných technických rezerv</u>			
Brutto - priama činnosť	18 823	18 801	22
Podiel zaist'ovateľov	0	0	0
Netto	18 823	18 801	22
<u>Vzniknuté náklady</u>	28 613	8 827	19 786
<u>Ostatné náklady</u>	0	0	0
<u>Náklady celkom</u>	28 613	8 827	19 786
<u>Technický výsledok</u>	11 640	2 929	8 710

Poist'ovňa dosiahla výkonnosť v oblasti upisovania 11 640 tis. Eur. Tento výsledok neobsahuje výkonnosť v oblasti investícií a v porovnaní s účtovnou závierkou sa líši o nižšie uvedené položky:

- v čistom zaslúženom poistnom 56 tis. Eur je zahrnuté poistné pre poistné zmluvy iba investičného charakteru, t.j. bez poistenia rizika,
- v čistých nákladoch na poistné plnenia menej o 637 tis. Eur sú zahrnuté plnenia pre poistné zmluvy iba investičného charakteru, t.j. bez poistenia rizika, a nie sú v nich zahrnuté náklady na likvidáciu, ktoré sú súčasťou rezervy na poistné plnenie (tzv. ULAE),
- v nákladoch započítaním nákladov na likvidáciu, ktoré sú súčasťou rezervy na poistné plnenie (tzv. ULAE),

- ostatné náklady obsahujú ostatné položky ako je 8% odvod z poistného, garančný fond SKP a iné.

Tabuľka 2-3: Výkaz S.05.01. pre neživotné poistenie a zaistenie

Skupina činností pre: záväzky vyplývajúce z neživotného poistenia a zaistenia (priama činnosť a prijaté proporcionálne zaistenie) (tis. Eur)	Poistenie zabezpečenia príjmu	Poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla	Ostatné poistenie motorových vozidiel	Námorné, letecké a dopravné poistné	Poistenie proti požiaru a iným majetkovým škodám	Poistenie všeobecnej zodpovednosti	Asistenčné služby	Rôzne finančné straty	Spolu neživotné poistenie a zaistenie
Predpísané poistné									
Brutto - priama činnosť	5 863	13 427	7 901	261	16 077	2 472	1 649	241	47 891
Brutto – Prijaté proporcionálne zaistenie					14				
Podiel zaist'ovateľov	9	310	104	4	1 376	208	0	13	2 024
Netto	5 854	13 116	7 797	257	14 701	2 264	1 649	228	45 866
Zaslúžené poistné									
Brutto - priama činnosť	5 864	12 767	7 311	255	15 246	2 325	1 525	232	45 526
Brutto – Prijaté proporcionálne zaistenie					1				
Podiel zaist'ovateľov	9	310	99	4	1 368	205	0	11	2 007
Netto	5 855	12 456	7 211	251	13 879	2 120	1 525	222	43 519
Náklady na poistné plnenia									
Brutto - priama činnosť	1 268	6 311	4 721	0	2 197	450	222	-52	15 116
Podiel zaist'ovateľov	0	-5	17	0	76	-14	0	-3	70
Netto	1 268	6 316	4 705	0	2 121	464	222	-49	15 046
Zmena stavu ostatných technických rezerv									
Brutto - priama činnosť	0	0	0	1	16	4	0	0	22
Podiel zaist'ovateľov	0	0	0	0	0	0	0	0	
Netto	0	0	0	1	16	4	0	0	22
Vzniknuté náklady	2 311	5 500	2 883	131	6 805	1 194	849	112	19 786
Ostatné náklady									0
Náklady celkom									19 786

Výsledok výkonnosti v oblasti upisovania je 8 710 tis. Eur pre všetky skupiny činnosti neživotného poistenia a zaistenia za rok 2018.

Výsledok výkonnosti v oblasti upisovania pre najvýznamnejšie skupiny činností v neživotnom poistení:

- poistenie proti požiaru a iným majetkovým škodám s výsledkom 4 969 tis. Eur
- poistenie zabezpečenia príjmu 2 276 tis. Eur
- poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla 640 tis. Eur

Tabuľka 2-4: Výkaz S.05.01. pre životné poistenie a zaistenie

Skupina činností pre: záväzky vyplývajúce zo životného poistenia (tis. Eur)	Zdravotné poistenie	Poistenie s podielom na zisku	Index-linked a unit-linked poistenie	Ostatné životné poistenie	Anuity vyplývajúce z poistných zmlúv o než. poistení a súvisiace so záväzkami vyplývajúcimi zo zdravotného poistenia	Anuity vyplývajúce z poistných zmlúv o než. poistení a súvisiace s poistnými záväzkami okrem záväzkov vyplývajúcich zo zdrav. poistenia	Spolu životné poistenie
Predpísané poistné							
Brutto	3 409	11 188	27 713	4 952	839	163	48 264
Podiel zaist'ovateľov	0	0	0	104	128	4	235
Netto	3 409	11 188	27 713	4 849	711	160	48 029
Zaslúžené poistné							
Brutto	3 389	11 190	27 721	4 934	821	155	48 211
Podiel zaist'ovateľov	0	0	0	104	134	4	241
Netto	3 389	11 190	27 721	4 830	687	152	47 970
Náklady na poistné plnenia							
Brutto	821	11 432	42 334	496	-644	236	54 675
Podiel zaist'ovateľov	0	0	0	-31	-308	0	-339
Netto	821	11 432	42 334	527	-336	236	55 014
Zmena stavu ostatných technických rezerv							
Brutto	-254	-330	19 645	-259	0	0	18 801
Podiel zaist'ovateľov	0	0	0	0	0	0	0
Netto	-254	-330	19 645	-259	0	0	18 801
Vzniknuté náklady	1 453	2 390	2 947	1 592	368	77	8 827
Ostatné náklady							
Náklady celkom							8 827

Výsledok výkonnosti v oblasti upisovania životného poistenia je 2 929 tis. Eur pre všetky skupiny činnosti životného poistenia za rok 2018.

Výsledok výkonnosti v oblasti upisovania pre najvýznamnejšie skupiny činností v životnom poistení:

- poistenie s podielom na zisku mínus 2 962 tis. Eur,
- investičné životné poistenie 2 085 tis. Eur,
- ostatné životné poistenie 2 453 tis. Eur.

2.3. Výkonnosť v oblasti investícií

V roku 2018 dosiahla ČSOB Poist'ovňa hrubý výnos z investičných aktív¹ vo výške 6 855 tis. Eur a čistý výnos vo výške 2 082 tis. Eur (po zohľadnení investičných nákladov a podielov poisťníkov na týchto výnosoch).

Hlavný zdroj príjmov predstavovali výnosy z dlhopisov, pričom medzioročne je možné pozorovať pokles výnosnosti, ktorý odráža pretrvávajúci stav nízkych úrokových sadzieb na finančných trhoch a zníženie objemu priamo spravovaných (nefondových) investičných aktív.

Počas roka 2018 nedošlo k žiadnym príjmom z predaja cenných papierov, keďže stabilný vývoj kreditnej kvality dlhopisového portfólia a silná likviditná pozícia poisťovne znamenali, že neboli nutné žiadne predaje za účelom optimalizácie rizikového investičného profilu ČSOB Poist'ovne.

Tabuľka 2-5: Príjmy a náklady podľa tried aktív za rok 2018

Triedy aktív (tis. Eur)	Príjmy				Náklady			
	Úrokové výnosy		Realizované zisky a straty		Poplatky za správu a riadenie		Výnosy z investovania pripísané klientom	
Rok	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Dlhopisy	6 072	5 855	0	0	-320	-285	-5 285	-3 488
Termínované depozitá	85	0	0	0				
Bežné účty	3	0	0	0				
Zmenky	0	0	1	0				
Spolu	6 161	5 855	1	0	-320	-285	-5 285	-3 488
Čistý výnos z investícií 2017								557
Čistý výnos z investícií 2018								2 082

V rámci vlastného imania došlo k poklesu oceňovacích rozdielov (nerealizovaných ziskov alebo strát z precenenia cenných papierov) z 16 522 tis. Eur z konca roku 2017 na 12 656 tis. Eur ku koncu roku 2018. Za poklesom stojí primárne mierny medzioročný nárast trhových úrokových sadzieb.

Poisťovňa k 31.12.2018 nemá a v najbližších rokoch neplánuje investície do sekuritizovaných aktív.

2.4. Výkonnosť v oblasti iných činností

Poisťovňa eviduje ako významný príjem a náklad zisk z predaja a precenenia finančných aktív a zníženie hodnoty finančných aktív vo výške – 2 913 tis. Eur, prijaté provízie a poplatky 532 tis. Eur a ostatné výnosy 259 tis. Eur počas roka 2018, ktoré neboli zahrnuté do výsledku z upisovania alebo z investícií.

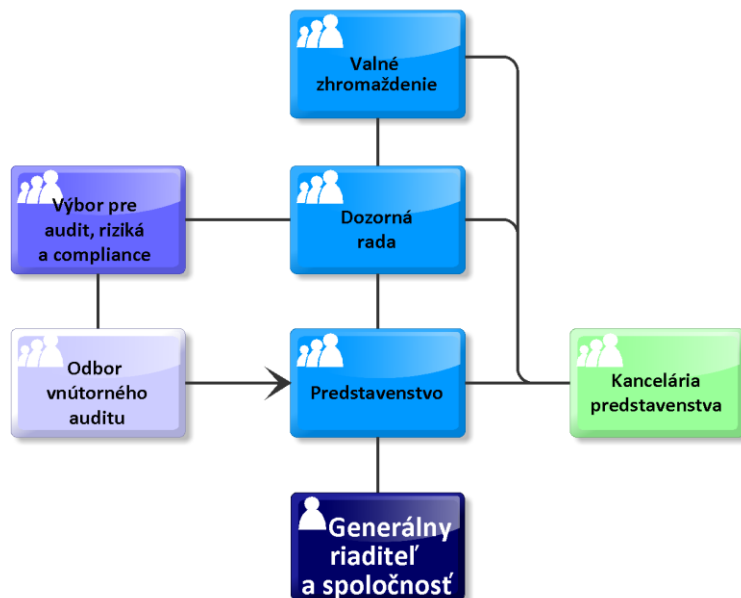
¹ Do investičných aktív boli zahrnuté aktíva kryjúce technické rezervy životného a neživotného poistenia a aktíva tvoriace investičné portfólio vlastných zdrojov poisťovne.

3. Systém správy a riadenia

3.1. Všeobecné informácie o systéme správy a riadenia

Orgány spoločnosti sú:

- Valné zhromaždenie
- Dozorná rada
- Predstavenstvo

Členovia predstavenstva poisťovne k 31. decembru 2018 sú nasledovní:

Martin Daller

predseda predstavenstva a generálny riaditeľ, zodpovedný za divíziu IT, divíziu viazaných agentov, odbor ľudské zdroje a organizačne mu podliehajú útvary (odbor auditu, odbor compliance a forenzných služieb, odbor riadenia rizík a kapitálu, oddelenie aktuárskej funkcie)

Vladimír Šošovička

člen predstavenstva, zodpovedný za odbory likvidácie poistných udalostí neživotného a životného poistenia, oddelenie aktuárov, odbor finančného riadenia, odbor kontroľingu, právny odbor, oddelenie ALM, odbor upisovania rizík a produktového manažmentu, ako aj oddelenie zaistenia

Andrea Baumgartnerová

člen predstavenstva, zodpovedná za divíziu externej distribúcie, odbor produktového manažmentu, odbor tréningov, odbor marketingu a odbor manažmentu majetku

Členovia dozornej rady poisťovne k 31. decembru 2018 sú nasledovní:

Johan Daemen

predseda

Marek Nezveda

člen

Rastislav Nemeček

člen

Valné zhromaždenie

Valné zhromaždenie je najvyšším orgánom spoločnosti. Do jeho pôsobnosti patrí rozhodovanie o:

- a) zmene Stanov,
- b) zvýšení a znížení základného imania,
- c) zlúčení, splynutí, rozdelení alebo zmene spoločnosti na inú právnu formu,
- d) zrušení spoločnosti likvidáciou,
- e) vymenovaní likvidátora spoločnosti,
- f) voľbe a odvolaní členov dozornej rady spoločnosti (ďalej len "dozorná rada") s výnimkou členov dozornej rady volených zamestnancami,
- g) schválení riadnej, mimoriadnej, prípadne konsolidovanej účtovnej závierky, rozdelení zisku alebo vysporiadaní straty vrátane určenia výšky tantiém a dividend,
- h) ďalších záležitostiach, ktoré Stanovy spoločnosti a právne predpisy zverujú do pôsobnosti valného zhromaždenia,
- i) schválení a odvolaní audítora na overenie účtovnej závierky.

Spôsob zvolávania, rokovania, rozhodovania valného zhromaždenia je upravený v Stanovách spoločnosti.

Dozorná rada

Dozorná rada je najvyšší kontrolný orgán spoločnosti. Dohliada na výkon pôsobnosti predstavenstva a uskutočňovanie podnikateľskej činnosti poisťovne. Dozorná rada volí a odvoláva členov predstavenstva. Pôsobnosť, spôsob rokovania a rozhodovania dozornej rady je upravený v Stanovách spoločnosti.

Predstavenstvo

Predstavenstvo je štatutárnym orgánom spoločnosti. Predstavenstvo je oprávnené konať vo všetkých veciach spoločnosti a pred všetkými orgánmi v mene poisťovne.

Predstavenstvo riadi činnosť poisťovne a rozhoduje o všetkých veciach spoločnosti s výnimkou tých vecí, ktoré podľa zákona a Stanov spoločnosti patria do pôsobnosti valného zhromaždenia alebo dozornej rady spoločnosti.

Predstavenstvo deleguje v rozsahu vymedzenom Organizačným poriadkom časť svojej právomoci na generálneho riaditeľa poisťovne a iné výbory poisťovne.

Pôsobnosť, spôsob zvolávania, rokovania a rozhodovania predstavenstva je upravený v Stanovách spoločnosti.

Organizačná štruktúra

Spoločnosť riadi generálny riaditeľ v súčinnosti s vrchnými riaditeľmi. Tieto osoby sú vedúcimi zamestnancami v priamej riadiacej pôsobnosti predstavenstva.

V rámci ústredia sú najvyššou organizačnou jednotkou vrchné riaditeľstvá, ktoré sa ďalej členia na divízie, odbory a oddelenia.

Samostatné postavenie má Odbor vnútorného auditu, ktorý je organizačne začlenený pod generálneho riaditeľa, avšak v štatutárnej organizačnej štruktúre reportuje Výboru pre audit, riziká a compliance.

Obchodné miesta sú začlenené v priamej riadiacej pôsobnosti generálneho riaditeľa.

Výbory poisťovne

Výbory sú účelovo zamerané odborné skupiny určené na prerokovávanie dôležitých otázok týkajúcich sa kľúčových zámerov a oblastí napr.: zmierňovanie rizík, alebo schvaľovanie nových produktov, atď. Na čele výboru je člen predstavenstva alebo predstavenstvom menovaný zamestnanec alebo fyzická osoba, ktorej voľba je upravená v štatúte príslušného výboru. Predseda výboru zodpovedá za činnosť

výboru a pokiaľ sa nemôže zúčastniť zasadania výboru, je zastúpený stanoveným zástupcom. Bližšie informácie o výboroch sa nachádzajú v časti 3.3.1.

Počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje správa sa nevyskytla žiadna významná zmena v systéme správy a riadenia, ktorá by mala na podnik významný dosah.

3.1.1. Zásady odmeňovania

Poisťovňa uplatňuje politiku odmeňovania, ktorá je v súlade so stratégiou spoločnosti a stratégiou riadenia rizík.

Fixné a variabilné odmeňovanie ako aj poskytovanie nepeňažných benefitov je nastavené tak, aby bolo motivujúce a konkurencieschopné a je popísané v mzdovom poriadku spoločnosti. Každý zamestnanec má fixnú a variabilnú zložku mzdy. Variabilná zložka je max. 52% u obchodných pozícií a u neobchodných max. 36%. Variabilná zložka závisí od plnenia individuálnych cieľov a cieľov spoločnosti. Zamestnanci zastávajúci kontrolné funkcie nemajú variabilnú zložku naviazanú na výkonnosť entity.

Kolektívne kritériá výkonnosti sa stanovujú na ročnej báze predstavenstvom spoločnosti a schvaľuje ich dozorná rada. Individuálne výkonnostné kritériá, ktoré sú základom variabilnej zložky mzdy vychádzajú z schválených kolektívnych kritérií výkonnosti a zohľadňujú rozsah zodpovednosti za zverené činnosti. Spoločnosť neposkytuje nárok na opcie, na akcie a finančné deriváty ako súčasť odmeňovania.

Doplnkové dôchodkové sporenie je súčasťou benefitnej schémy a mzdového poriadku pre všetkých zamestnancov, vrátane členov správneho, riadiaceho orgánu a držiteľov kľúčových funkcií. Na sporení sa podieľa spoločne zamestnanec aj zamestnávateľ.

V priebehu sledovaného obdobia spoločnosť nemala významnú transakciu s akcionármi, s osobami, ktoré majú významný vplyv na podnik, a s členmi správneho, riadiaceho alebo kontrolného orgánu.

3.2. Požiadavky týkajúce sa odbornosti a vhodnosti

Požiadavky na odbornosť a dôveryhodnosť osôb, ktoré skutočne riadia poisťovňu alebo vykonávajú iné kľúčové funkcie, upravuje vnútorný predpis poisťovne, ktorého legislatívny základ tvorí smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II), v ktorom sa prihliada aj na opatrenie Národnej banky Slovenska č. 1/2016 o predkladaní výkazov, hlásení, prehľadov a iných správ poisťovňou.

Tabuľka 3-1: Vymedzenie základných pojmov

Osoby, ktoré skutočne riadia poisťovňu
a) členovia Predstavenstva
b) vedúci zamestnanci určení Predstavenstvom
Osoby vykonávajúce kľúčové funkcie
a) funkcia riadenia rizík
b) aktuárska funkcia
c) funkcia zaistovania zhody s predpismi (Compliance)
d) funkcia vnútorného auditu

Hodnotenie odbornosti a dôveryhodnosti osôb, pred nástupom do funkcie, ako aj počas výkonu danej funkcie, vykonáva Odbor ľudských zdrojov na základe predložených požadovaných dokumentov.

V prípade, ak ide o voľbu člena Predstavenstva, návrh člena Dozornej rady na voľbu člena

Predstavenstva musí byť okrem predsedu Dozornej rady doručený aj Odboru ľudských zdrojov najmenej 40 dní pred plánovaným konaním Dozornej rady, ktorej predmetom má byť voľba do funkcie člena Predstavenstva.

Osoby, ktoré skutočne riadia poisťovňu a osoby, ktoré vykonávajú kľúčové funkcie, musia po celý čas vykonávania svojej funkcie spĺňať požiadavky odbornej spôsobilosti, dobrej povesti a bezúhonnosti, zároveň si musia po celý čas vykonávania svojej funkcie dopĺňať svoje odborné vedomosti a znalosti. Vzhľadom na túto skutočnosť sú povinné každoročne, najneskôr do dvoch mesiacov po uplynutí kalendárneho roka, poskytnúť Odboru ľudských zdrojov prehľad absolvovaných školení za prechádzajúci kalendárny rok podľa príslušného plánu vzdelávania na zabezpečenie neustáleho plnenia požiadaviek na odbornú spôsobilosť a všetky dokumenty o splnení požiadaviek.

Osoby, ktoré skutočne riadia Poisťovňu a osoby, ktoré vykonávajú kľúčové funkcie spoločnosti, sú povinné bez zbytočného odkladu informovať Odbor ľudských zdrojov o zmene v skutočnostiach, v dôsledku ktorých prestávajú úplne alebo čiastočne spĺňať požiadavky.

3.3. Systém riadenia rizík poisťovne

3.3.1. Opis systému riadenia rizika

Riadenie rizík je kľúčovou časťou strategického riadenia poisťovne, tvorí ho koordinovaný súbor činností, ktoré môžu mať vplyv na schopnosť poisťovne dosiahnuť svoje ciele.

Koncepcia riadenia rizík opisuje výkon riadenia rizík na nepretržitej báze pre celú poisťovňu a je založená na stratégii rizík, ktorá stanovuje ciele, mandát a ambíciu poisťovne v súvislosti s riadením rizík, podľa rozhodnutia predstavenstva. Koncepcia ako taká je jediným vstupným bodom pre všetky dokumenty o procese riadenia rizík v poisťovni.

Koncepcia riadenia rizík pozostáva:

- zo základných štandardov, koncepcií a nástrojov, ktoré sa vzťahujú na všetky typy rizík,
- z koncepcií riadenia rizika pre špecifické riziká,
- z integrovanej koncepcie riadenia rizík, ktorá popisuje, ako integrovať všetky informácie týkajúce sa rôznych typov rizík tak, aby sa zabezpečil prehľad o celkovom rizikovom profile poisťovne.

Konečným cieľom koncepcie riadenia rizík je zavedenie efektívneho procesu riadenia rizika v poisťovni.

Všeobecne použiteľné prvky platné pre všetky typy rizík sú popísané v Zastrešujúcej koncepcii riadenia rizík. Riadenie rizík v poisťovni je organizované na základe typov rizík. To sa odzrkadľuje v špecifických koncepciách riadenia rizika, pričom každá z nich má vypracované špeciálne konkrétne opatrenia, metódy, nástroje, ktoré sú najvhodnejšie pre konkrétny typ rizika.

V poisťovni je zavedený **systém riadenia podnikového rizika**, ktorý pozostáva z niekoľkých kľúčových komponentov:

Organizačné riadenie spoločnosti: cieľom je zabezpečiť, aby predstavenstvo a vedenie zaviedli náležité efektívne procesy v organizácii a vnútorné kontroly na meranie a riadenie rizika v celej poisťovni.

Systém riadenia rizík tvoria nasledovné výbory:

- **Zasadnutie predstavenstva** – najvyšší rozhodovací orgán maximálne zodpovedný za riadenie rizík,
- **Zasadnutie predstavenstva so zameraním na riadenie rizík** – slúži ako výbor pre riadenie rizík, a riadi procesy vlastného posúdenia rizík a solventnosti poisťovne,

- **Výbor pre odmeňovanie** – plní úlohy vyplývajúce z regulácie,
- **Výbor pre audit, riziká a compliance** – podvýbor Dozornej rady a rieši otázky interného auditu, compliance a rizika,
- **Investičný výbor** – program činnosti: trhové, investičné a úverové riziká portfólií aktív, monitorovanie výkonu poistných fondov – riadi úverové a trhové riziko v rámci vlastného posúdenia rizík a solventnosti poisťovne,
- **Výbor pre nové a aktívne produkty** – program činnosti: schvaľovanie nových produktov a ich zmien, významných zmien procesov a vlastného posúdenia rizík a solventnosti pre nové produkty a ich zmeny,
- **Upisovacia komisia** – program činnosti: schvaľuje výnimky v procese upisovania rizika neživotného poistenia malých a stredných podnikov,
- **Doménový výbor pre riadenie projektov** – program činnosti: prioritizácia projektov, kontrola projektových rozpočtov, riešenie a eskalácia problémov projektového portfólia,
- **TERM, MCS, RMC** – program činnosti: výbory zriadené pre riadenie rizika v IT oblasti.

Členovia výborov, agenda, frekvencia rokovaní a ich kompetencie sú definované v štatútoch pre každý výbor samostatne.

Tri línie obrany proti riziku: 1. obranná línia je líniový manažment a všetci zamestnanci poisťovne, 2. obranná línia je funkcia riadenia rizika, funkcia compliance a aktuárska funkcia, 3. obranná línia je funkcia interného auditu. Úlohy a zodpovednosti sú popísané v Zastrešujúcej koncepcii riadenia rizika.

Líniový manažment: vykonáva integrované činnosti vrátane riadenia rizika v rámci prvej línie obrany, riadi najmä rozvoj obchodu, riadenie a tvorbu produktov a cenotvorbu produktov, správu a likvidáciu poistných udalostí.

Riadenie portfólia: súhrn činností, kde sa monitoruje celkové vystavenie riziku a jeho riadenie vrátane koncentrácie rizika oproti schváleným limitom akceptovateľnosti rizika.

Prenos rizika: súhrn činností vedúcich k zmierneniu príliš vysokého rizika nad úroveň prijateľnosti rizika pre spoločnosť (hlavne prostredníctvom zaistného programu alebo frontingových zmlúv).

Analýza rizika: súhrn činností smerujúcich k meraniu výšky rizika, analýzy rizika a reportovania s cieľom kvantifikovať alebo vyhodnotiť rizikovú angažovanosť.

Zdroje dát a technologické zdroje: Infraštruktúra pre výpočet kapitálu je rozsiahla a tvoria ju interné IT aplikácie, zdroje dát, aktuárske modely a integrované systémy pre technické rezervy a kvantifikáciu kapitálových požiadaviek pre regulátorne vykazovanie ukazovateľa solventnosti a vykazovanie kvantitatívnych reportov (tzv. QRT), a mnohé ďalšie riešenia, ktoré sú vytvárané podľa potreby.

Kvalita údajov: V priebehu roka 2018 sa vykonalo viacero aktivít v oblasti dátovej kvality. Zoptimalizoval sa proces pravidelnej verifikácie dát na prvej aj druhej línii. V rámci tejto aktivity prišlo k revízii dátových tokov za účelom dosiahnutia požadovanej dátovej kvality.

Komunikácia: Pokračuje smerom ku zainteresovaným kľúčovým osobám a koná sa v mesačných intervaloch na zasadnutiach Predstavenstva, Výboru pre nové a aktívne produkty, Investičného výboru, Výboru pre audit, compliance a riziká a pri iných špecifických príležitostiach.

3.3.2. Funkcia riadenia rizika

Funkcia riadenia rizika je podľa organizačnej štruktúry poisťovne vykonávaná Odborom riadenia rizika a kapitálu. Organizačne je Odbor riadenia rizika zahrnutý priamo pod Generálneho riaditeľa spoločnosti.

Nezávislosť funkcie riadenia rizika podporuje jej organizačná samostatnosť, materiálne a personálne zabezpečenie, prístup ku všetkým firemným údajom, reportovacia schopnosť na všetky riadiace orgány spoločnosti, prepojenie na funkciu riadenia rizika KBC skupiny a odmeňovania funkcie riadenia rizika nezávisle od finančných výsledkov spoločnosti.

Držiteľ kľúčovej funkcie riadenia rizika a predstaviteľ Odboru riadenia rizika a kapitálu sa zúčastňujú zasadnutí výborov (Investičný výbor, Výbor pre nové a existujúce produkty), kde majú možnosť sa vyjadriť a prezentovať svoje stanoviská. Držiteľ funkcie riadenia rizika poskytuje poradný hlas predstavenstvu poisťovne vo všeobecnej agende. Poisťovňa riadi agendu zameranú na riadenie rizika na špeciálne vyhradenom zasadnutí predstavenstva, ktoré sa schádza s mesačnou frekvenciou a s vopred určeným programom. Funkcia riadenia rizika predkladá na toto zasadnutie Integrovanú správu o rizikách spoločnosti.

3.4. Vlastné posúdenia rizika a solventnosti

Poisťovňa vykonáva na pravidelnej báze vlastné posúdenie rizika a solventnosti (ORSA). Jeho účelom je monitorovanie rizík a rizikového profilu poisťovne a ich vyhodnocovanie s cieľom riadiť poisťovňu podľa zásad obozretnosti a starostlivosti.

Správa o vlastnom posúdení rizika a solventnosti poskytuje preukazné informácie o systéme riadenia rizika v poisťovni, o smeroch vývoja rizikového profilu spoločnosti a zhodnocuje pozíciu kapitálovej primeranosti a jej citlivosť na nepriaznivé scenáre vrátane posúdenia celkových potrieb kapitálu s výhľadom do budúcnosti na nasledujúce rozpočtové obdobie troch rokov.

Poisťovňa postupuje podľa schválenej Koncepcie riadenia vlastných rizík a solventnosti, ktorú tvorí súbor princípov, prvkov, činností a dokumentácie. Táto koncepcia je revidovaná na ročnej báze.

Podrobnejšie pokyny o záťažovom testovaní pre poisťovňu, ktoré sa používajú v Správe o vlastnom posúdení rizík a solventnosti, sú definované v Politike o záťažovom testovaní. Politika rozlišuje medzi senzitivitami a záťažovými scenármi. Vykonávajú sa špecifické hodnotenia, najmä pre riziko likvidity.

- Senzitivity vypočítané ako okamžité šoky posudzujúce aktuálny rizikový profil:
 - 1) senzitivity
 - 2) reverzné záťažové testovanie
- Scenáre s výhľadovým aspektom a úzko spojené s obchodným plánovaním
 - 3) základný scenár obchodného plánu na plánovacie obdobie
 - 4) stresový scenár: alternatívny scenár obchodného plánu na plánovacia obdobie
- Špecifické hodnotenia
 - 5) záťažový scenár pre likviditu

Proces vlastného posúdenia rizík a solventnosti je neoddeliteľnou súčasťou obchodnej stratégie poisťovne a vykonáva sa kontinuálne počas strategického rozhodovania manažmentu poisťovne.

Hlavné aktivity potvrdzujúce pravidelné posúdenie rizík a solventnosti sú vykonávané ročne a sú naviazané na proces strategického plánovania poisťovne, ktorý má ročný cyklus. Strategické plánovanie pozostáva z procesu finančného plánovania, revízie stratégie, nastavenia rizikového apetítu ako aj interného posúdenia potreby kapitálu a solventnosti. Poisťovňa považuje ročnú frekvenciu za postačujúcu.

Na mesačnej báze funkcia riadenia rizika pripravuje Integrovanú správu o rizikách, ktorá obsahuje rizikové signály, vývoj v rizikovom profile pre jednotlivé typy rizika, interné záťažové testy alebo testy

citlivosti. Táto správa je prerokovaná predstavenstvom poisťovne, ktoré v prípade potreby rozhodne o vykonaní potrebných opatrení.

Predstavenstvo môže rozhodnúť o vykonaní dodatočného posúdenia rizík a solventnosti v prípade:

- významných odchýlok od obchodného plánu,
- významných zmien v organizácii skupiny.

Ročný proces posúdenia rizík a kapitálovej primeranosti sa vykonáva podľa stavu k obdobiu 31. decembra. Správa o vlastnom posúdení rizík a solventnosti je predkladaná Národnej banke Slovenska do 30. júna nasledujúceho roku. Poisťovňa nerozlišuje medzi internou správou a správou určenou regulátorovi. Každá správa o vlastnom posúdení rizík a solventnosti je doplnená o súbor informácií a dokumentov o rôznych krokoch procesu vyhodnocovania kapitálovej primeranosti.

Na základe výsledkov posudzovania kapitálovej primeranosti sa vyhodnotia výsledky, ktoré indikujú:

- vývoj výšky a zloženia položiek dostupných a použiteľných vlastných zdrojov na splnenie kapitálovej požiadavky na solventnosť na obdobie nasledujúcich troch rokov počas rôznych ekonomických scenárov,
- vývoj výšky a zloženia položiek kapitálovej požiadavky na solventnosť na obdobie nasledujúcich troch rokov a vývoj zmien rizikového profilu poisťovne,
- dopad rôznych scenárov ako aj senzitivít citlivosti na výšku ukazovateľa kapitálovej primeranosti a ziskovosti spoločnosti.

Poisťovňa používa štandardný vzorec pre solventnosť na posúdenie celkových potrieb kapitálu a svojej kapitálovej primeranosti, avšak na ročnej báze taktiež vyhodnocuje odchýlky v predpokladoch štandardného vzorca vzhľadom na svoj rizikový profil.

3.5. Systém vnútornej kontroly

Vnútrotný kontrolný systém tvorí množstvo aktivít/kontrol, ktoré musia jednotlivé útvary poisťovne vykonať za účelom znižovania rizika. Výkon týchto aktivít je neoddeliteľnou časťou každého vykonávaného procesu.

Pod vnútrotným kontrolným systémom chápeme súbor všetkých aktivít/kontrol v jednotlivých oblastiach činnosti firmy.

Nastavenie vnútrotného kontrolného systému je koordinované v rámci celej KBC skupiny. Začína definovaním a identifikáciou jednotlivých procesov vo firme. Pri každom procese prichádza následne k identifikácii rizík, ktoré pri jeho behu vznikajú a ktoré ho ohrozujú. K jednotlivým rizikám sa definujú kontroly, t.j. činnosti, ktoré treba vykonávať na zmiernenie týchto rizík.

Vnútrotný kontrolný systém vychádza z modelu troch línií zodpovednosti, v ktorých sú všetky organizačné útvary zapojené do kontrolných činností na základe ich pozície v organizácii.

Prvú líniu obrany voči riziku predstavuje organizačné útvary, ktoré nie sú primárne zamerané na kontrolu, avšak sú zodpovedné na prevádzkovej úrovni za dodržiavanie legislatívy, regulácií, kódexu správania a používania vhodných metód a postupov pri výkone práce. Do prvej línie zodpovednosti patria všetky útvary, ktoré nie sú súčasťou druhej a tretej línie.

Druhá línia obrany zabezpečuje výkon pravidelných a ad-hoc kontrol. Druhá línia zabezpečuje aj definovanie všeobecných pravidiel kontroly, vykonáva zisťovanie súladu nastavených pravidiel kontroly so skutočnosťou. Predkladá Predstavenstvu spoločnosti a Výboru pre audit, riziká a compliance ročnú Správu o fungovaní vnútrotného kontrolného systému. Táto správa podáva informáciu o aktuálnom stave vykonávania kontrol.

Druhú líniu zodpovednosti tvoria útvary:

- Odbor riadenia rizika a kapitálu poisťovne
- Oddelenie aktuárskej funkcie
- Odbor compliance a forenzných služieb
- Odbor finančného riadenia
- Právny odbor

Tretiu líniu obrany zabezpečuje Odbor vnútorného auditu, ktorý poskytuje nezávislý názor, je zodpovedný za kontrolu kvality efektívnosti procesov, poskytuje uistenie, že celkové vnútorné kontrolné prostredie je správne nastavené (predpisy, procesy existujú, sú aktuálne a implementované). Odbor vnútorného auditu je podriadený Výboru pre audit, compliance a riziká.

Funkcia dodržiavania súladu s predpismi je primárne zabezpečovaná dvoma organizačnými útvarmi – Odborom compliance a forenzných služieb a Právnym odborom.

Funkcia dodržiavania súladu s predpismi vykonáva:

- poskytovanie poradenstva predstavenstvu alebo dozornej rade v oblasti dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých v oblasti poisťovníctva a v oblasti ochrany spotrebiteľa,
- posúdenie možného dosahu akýchkoľvek zmien vo všeobecne záväzných právnych predpisoch na činnosť poisťovne,
- identifikáciu a posudzovanie rizika nedodržania súladu so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Funkcia dodržiavania súladu s predpismi zabezpečuje:

- riadenie politiky a cieľov spoločnosti v oblasti právnych služieb v súlade so stratégiou poisťovne a zabezpečuje právne poradenstvo a právnu podporu,
- riadenie právneho rizika vo všetkých oblastiach pôsobenia spoločnosti a zabezpečuje informovanosť o legislatívnych zmenách na pravidelnej a ad-hoc báze,
- právnu podporu pri tvorbe a poskytovaní poisťných produktov pre klientov, pri tvorbe vzorovej a jednotlivej zmluvnej dokumentácie, v produktovej a inej činnosti poisťovne a následne vykonávanie jej kontroly na základe požiadaviek organizačných útvarov,
- monitorovanie a reportovanie legislatívnych zmien a jeho zverejňovanie na internej sieti poisťovne,
- právne stanovisko k implementácii legislatívnych zmien.

3.6. Funkcia vnútorného auditu

Zamestnanci Odboru interného auditu (ďalej len „IAD“) sú organizačne začlenení priamo pod generálneho riaditeľa. IAD vždy reportuje Výboru pre audit, riziká a compliance poisťovne a v štatutárnej organizačnej štruktúre je začlenený pod Dozornou radou poisťovne, čím sa chráni jeho nezávislosť a objektivita vo vzťahu ku prevádzkovému riadeniu poisťovne.

Úlohou Interného auditu je:

- Poskytovanie nezávislého uistenia pre Predstavenstvo, Výbor pre audit, riziká a compliance ako aj Dozornú radu ohľadne efektívnosti a účinnosti existujúceho procesu riadenia rizík, interných kontrol a riadenia spoločnosti,
- Podpora Predstavenstva, Výboru pre audit, riziká a compliance a Dozornej rady pri preberaní zodpovednosti za tieto procesy,

- Reportovanie všetkých závažných nedostatkov alebo rizík, o ktorých sa dozvie,
- Vypracovanie jasných a vykonateľných odporúčaní, ktoré boli zistené v priebehu auditu, ako aj monitorovanie ich správnej implementácie.

IAD je povinný vykonávať všetky svoje aktivity v súlade s platnou legislatívou. Okrem legislatívy upravujú činnosť vnútorného auditu Poistovne i celoskupinové štandardy KBC vydané skupinovým Auditným riadiacim tímom. Uvedené auditné štandardy sa týkajú operatívneho fungovania IAD, spolupráce medzi odborními vnútorného auditu v rámci skupiny KBC a auditnej metodiky používanej v skupine KBC. Skupinové štandardy sú povinné a IAD ich musí dodržiavať. Je možné individuálne požiadať o výnimku z (časti) štandardu na základe špecifických lokálnych právnych, regulátorных, organizačných alebo akcionárskych okolností. Všetky takéto žiadosti musí schváliť Auditný riadiaci tím.

IAD pokrýva všetky organizačné útvary, činnosti a kontrolné funkcie Poistovne. Pravidelne, aspoň raz ročne, preskúma a vyhodnotí oblasti v rámci svojej pôsobnosti. Auditný plán vychádza z analýzy rizík, ktorá zahŕňa všetky procesy a zároveň zabezpečuje adekvátne pokrytie podľa požiadaviek legislatívy a regulátora. Ročný plán vnútorného auditu zohľadňuje požadované a dostupné zdroje na jeho realizáciu. Auditný plán aj jeho prípadné odchýlky sú schvaľované Výborom pre audit, riziká a compliance.

Prístup aplikovaný pri každom audite je založený na profesionálnom úsudku audítora vzhľadom na ciele a rozsah auditu. Auditný prístup je popísaný v každej auditorskej správe tak, aby bol k dispozícii pre všetkých čitateľov, ktorým je správa distribuovaná. Preto je nevyhnutné, aby audítor pri poskytovaní stanoviska a zistení zdokumentoval povahu a rozsah vykonanej práce. Interní audítori sú oprávnení počas vykonávania daného auditu priamo komunikovať s akýmkoľvek zamestnancom, mať prístup k záznamom, zložkám alebo dátam, ktoré sú dôležité pre vykonávanie auditu v súlade s právnymi predpismi. Implementácia auditných odporúčaní je zodpovednosť líniových manažérov, ktorí pravidelne informujú IAD o stave ich plnenia.

Interní audítori musia byť vždy objektívni a nestranní a musia sa snažiť vyhnúť sa konfliktu záujmov pri vykonávaní auditorskej činnosti. Interný audítor získaný z interných zdrojov nesmie vykonávať auditnú činnosť v tej oblasti, ktorú vykonával v predchádzajúcich 12 mesiacoch. Rovnaké pravidlo sa uplatňuje u externých dodávateľov v prípade externe zadávaných auditorských služieb. Objektivita a nestrannosť je zaručená najmä tým, že interní audítori nie sú priamo zahrnutí do prevádzkovej činnosti poisťovne ani do rozhodovania, vývoja, zavádzania alebo implementovania rizikového manažmentu a nástrojov vnútorných kontrol. To však nezakazuje interným audítorom poskytovať poradenstvo v týchto oblastiach.

Nezávislosť vnútorného auditu je chránená štatútom vnútorného auditu, ktorý popisuje fungovanie a organizáciu IAD. Aktivity vnútorného auditu zostávajú bez zásahov akejkoľvek časti spoločnosti, vrátane výberu auditov, postupov, periodicity, časového plánu alebo obsahu auditnej správy.

Menovanie a odvolávanie riaditeľa interného auditu poisťovne patrí do právomoci Výboru pre audit, riziká a compliance. Vnútny audit KBC musí dať súhlasné stanovisko pred takýmto vymenovaním alebo odvolaním.

3.7. Aktuárska funkcia

Aktuárska funkcia je jedna z kľúčových kontrolných funkcií, ktorá je v poisťovni zriadená podľa zákona. Oddelenie aktuárskej funkcie, ako funkcie druhej línie obrany, je organizačne začlenené priamo pod generálneho riaditeľa poisťovne a je oddelené od aktuárov v prvej línii obrany, ktorí sú začlenení pod člena predstavenstva zodpovedného za financie a prevádzku. Oddelenie aktuárov je rozdelené

na pracovnú skupinu životného a skupinu neživotného poistenia. Zamestnanci oddelenia aktuárskej funkcie majú znalosti a náležité skúsenosti v oblasti poistnej a finančnej matematiky.

Držiteľ aktuárskej funkcie spĺňa odbornú spôsobilosť a dôveryhodnosť v súlade s požiadavkami definovanými v zákone. Má praxou preukázateľné znalosti poistnej a finančnej matematiky, primerané povahe, rozsahu a komplexnosti rizík spojených s činnosťou poisťovne a absolvuje pravidelné profesné vzdelávanie.

Úlohou aktuárskej funkcie je poskytovať nezávislý pohľad a informovať predstavenstvo a dozornú radu poisťovne v oblastiach, ktoré táto funkcia zabezpečuje, a to najmä:

- poskytuje poradenstvo pri výpočte hodnôt technických rezerv, ako je vhodnosť použitých metód, kvalita údajov vstupujúcich do výpočtu a porovnanie najlepších odhadov technických rezerv so skutočnosťou,
- posudzuje a vyjadruje názor na celkovú koncepciu upisovania,
- posudzuje zaistný program poisťovne,
- prispieva k efektívnemu fungovaniu systému riadenia rizík,
- poskytuje pravidelné správy a odporúčania pre predstavenstvo poisťovne.

Implementácia aktuárskej funkcie:

- aktuárskou funkciou sa rozumie schopnosť (administratívna kapacita) vykonávať špecifické činnosti, čo znamená, že výkon funkcie nie je limitovaný na jednu osobu alebo organizačnú jednotku, ale tieto činnosti môžu byť vykonané niekoľkými fyzickými osobami, alebo organizačnými útvarmi za predpokladu zamedzenia konfliktu záujmov,
- základnou úlohou aktuárskej funkcie je vykonávať kontrolu štyroch očí a poskytovať poradenstvo predstavenstvu a dozornej rade poisťovne,
- aktuárska funkcia poskytuje vstupy držiteľovi aktuárskej funkcie, t.j. poskytuje názory, potrebné kalkulácie, navrhuje opatrenia a asistuje pri písaní rád, odporúčaní a správ aktuárskej funkcie,
- aktivity aktuárskej funkcie koordinuje držiteľ aktuárskej funkcie, za ich plnenie zodpovedá predsedovi predstavenstva a generálnemu riaditeľovi poisťovne,
- držiteľ aktuárskej funkcie môže z vlastnej iniciatívy komunikovať s ktorýmkoľvek zamestnancom a na vykonávanie svojich povinností má potrebnú právomoc, ako aj neobmedzený prístup ku všetkým dôležitým informáciám,
- držiteľ aktuárskej funkcie je určený pre každú poisťovňu a tak isto na úrovni KBC skupiny, je priamy zamestnanec poisťovne a činnosti, ktoré vykonáva, nesmú byť zverené do inej spoločnosti,
- držiteľ aktuárskej funkcie na úrovni KBC skupiny koordinuje činnosti a skupinové projekty aktuárskych funkcií členských poisťovní.

3.8. Zverenie výkonu činnosti

Všeobecné princípy zverenia výkonu činnosti

Poisťovňa má písomnú stratégiu pre zverenie výkonu činnosti (outsourcing), kde sú popísané pravidlá pre mimo skupinové a vnútro skupinové zverenie výkonu činnosti, ako aj pre zverenie výkonu kľúčových funkcií.

Pravidlá zverenie výkonu činnosti sú založené na princípe, že poisťovňa musí zabezpečiť, že zostane plne zodpovedná za vykonávanie všetkých jej povinností, keď zveruje výkon činností akejkoľvek významnej funkcie alebo činnosti.

V princípe môže byť zverený akýkoľvek výkon činnosti v rámci akejkoľvek funkcie alebo činnosti poisťovne. Predstavenstvo nesie konečnú zodpovednosť za plnenie týchto povinností. Politikou spoločnosti je, že za žiadnych podmienok nemôže byť zverený výkon držiteľa kľúčovej funkcie a člena predstavenstva.

Významnosť služby sa definuje podľa finančného vplyvu v prípade zlyhania služieb, zároveň sa zohľadňuje aj vplyv na reputáciu poisťovne. Poriadok pre zverenie výkonu činnosti definuje podmienky outsourcingu, zodpovednosti a monitorovanie vykazovania.

Vnútroskupinové zverenie výkonu činnosti

Kľúčové činnosti, ktoré sú zverené spoločnostiam v KBC skupine sú uvedené v Tabuľke 3-2.

Tabuľka 3-2: Vnútroskupinové zverenie výkonu činnosti

<i>Názov spoločnosti</i>	<i>Činnosť</i>	<i>Krajina výkonu činnosti</i>
Československá obchodná banka, a.s.	Informačná linka pre klientov	Slovenská republika
ČSOB Asset Management, a. s. CZ	Správa cenných papierov	Česká republika
KBC Group NV	Rámcová zmluva o službách ICT	Belgické kráľovstvo
KBC Group NV	Služby funkcie rizika	Belgické kráľovstvo
ČSOB Leasing Poist'ovací maklér, s.r.o.	Evidencia a archivácia	Slovenská republika

Mimo skupinové zverenie výkonu činnosti

Poisťovňa má uzatvorené ďalšie zmluvy na výkon mimo-skupinového zverenia činností na aktivity súvisiace s evidenciou a archiváciou, asistenčné služby a poštové služby.

Tabuľka 3-3: Mimo skupinové zverenie výkonu činnosti

<i>Názov spoločnosti</i>	<i>Činnosť</i>	<i>Krajina výkonu činnosti</i>
F.M. Servis, s.r.o.	Evidencia a archivácia	Slovenská republika
AWP Solutions ČR a SR, s r.o.	Asistenčné služby	Česká republika
Cromwell, a.s.	Poštové služby	Slovenská republika
Global Assistance	Likvidácia poisťných udalostí	Česká republika

4. Rizikový profil

Poisťovňa je vystavená viacerým rizikám typickým pre poistné odvetvie ako sú napríklad neočakávané pohyby v úrokových mierach a úverových rozpätiach, upisovacie riziko pre životné poistenie, neživotné poistenie, kreditné riziko, operačné riziko a iné.

Poisťovňa si v rámci interných procesov definuje rizikový apetít, ktorý reflektuje vôľu predstavenstva a top-manažmentu poisťovne prijímať riziká vo všeobecnosti a konkrétne vzhľadom na akceptovateľnú úroveň a rozloženie rizika v súvislosti s požadovanou návratnosťou investície. Zároveň funkcia riadenia rizika ohodnocuje rizikový profil spoločnosti, ktorý vyjadruje skutočný stav rizika a porovnáva sa na deklarovaný rizikový apetít spoločnosti. Rizikový apetít a rizikový profil spoločnosti sa stanovuje pre každý typ rizika podľa rizikovej mapy a pre štyri kľúčové dimenzie, ktoré definujú základné kamene stratégie spoločnosti: kapitál, výkon, likvidita a ľudia.

4.1. Upisovacie riziko

“Upisovacie riziko” alebo “Technické poistné riziko” vychádza z neistoty, aká bude frekvencia vzniknutých škôd a ako veľké tieto škody budú. Všetky tieto riziká sú riadené cez vhodné upisovanie, oceňovanie, vytváranie rezerv kryjúcich škody, zaistenie a politiky likvidácie riadené líniovým manažmentom a cez nezávislé riadenie poistného rizika.

Poisťovňa je univerzálna poisťovňa, ktorá ponúka životné, aj neživotné poistenie vrátane zdravotného poistenia podobného životnému poisteniu (tzv. SLT) a zdravotného poistenia podobného neživotnému poisteniu (tzv. NSLT). Vývoj rizikového profilu je podmienený zmenami v poisťovacej činnosti.

Technické poistné riziko: Rizikový profil je v súlade s rizikovým apetítom.

Súčasný posúdenie rizikového profilu a rizikového apetítu pre tento typ rizika je založené na celi zamerať sa hlavne na retailového klienta (súkromné osoby), živnostníkov a malé a stredné podniky. Dôležitá úroveň diverzifikácie je dosiahnutá cez širokú ponuku poistných produktov. V prípade väčších rizík, alebo ak riziká akumuláciou dosiahnu väčší rozmer, je zmiernenie rizika zabezpečené prostredníctvom vhodných zaistných programov.

Poisťovňa v rámci vlastného posúdenia rizík testuje volatilitu očakávaných škôd. Určuje, či je poistné v životnom a neživotnom poistení (samostatne) dostatočné aj na krytie celkovej škody v prípade jej odchýlky od očakávanej strednej hodnoty.

Poisťovňa má zavedené adekvátne procedúry, aby zabezpečila stabilnú kvalitu upisovania s dobrou celkovou výnosnosťou v rámci predpísaných limitov a v súlade so skupinovým a lokálnym rizikovým apetítom.

Skupinová funkcia rizika vyvíja a prezentuje koncepciu pre riadenie poistných rizík naprieč celou skupinou KBC v rámci všetkých poistných entít. Lokálna funkcia riadenia rizika zabezpečuje schválenie tejto koncepcie v poisťovni a monitoruje jej implementáciu.

Koncepcia riadenia poistného rizika je postavená primárne na nasledujúcich blokoch:

- adekvátna identifikácia a analýza materiálnych poistných rizík pomocou analýzy existujúcich a novovznikajúcich rizík, rizika koncentrácie alebo akumulácie rizík a vývojom signálov včasného varovania,

- vhodné metódy merania rizika a využitie týchto metód na vývoj aplikácií zameraných na podporu spoločnosti maximalizovať hodnotu pre akcionára. Príklady zahŕňajú tvorbu najlepších odhadov záväzkov poisťovne, ex post analýza výnosnosti, modelovanie expozícií prírodných katastrof a ďalších životných, neživotných a zdravotných expozícií, stresové testovanie a požadované interné výpočty kapitálu,
- určenie limitov poistného rizika a vykonávanie vnútorných kontrol rovnako ako poskytovanie odporúčaní druhej línie pre efektívnosť zaistných programov.

Nasledujúce rizikové prvky majú významný vplyv na rizikový profil upisovania poisťovne:

Koncentračné riziko:

- Hlavné koncentračné riziko pre riziko upisovania je
 - riziko prírodných katastrof (krupobitie, povodeň, zemetrasenie),
 - riziko iných katastrof alebo "riziká katastrofy spôsobenej človekom" (napr. riziko pandémie, pád lietadla, veľké straty...),
 - koncentračné riziká spojené so špecifickou aktivitou ako napríklad riziko jadrovej katastrofy, či riziko terorizmu.
- koncentračné riziko predstavuje aj vnútro skupinové zaistenie, keď poisťovňa postupuje materiálne časti svojich expozícií voči materskej zaistovni v skupine KBC, ktorá drží riziko vo vlastných knihách alebo ich retrocesuje ďalej na externé zaistné trhy,
- kreditné expozície priamych zaistných protistrán (pozri časť "4.3. Kreditné riziko").
- riziko koncentrácie na jednu poistnú aktivitu: životné alebo neživotné poistenie, skupinu činnosti alebo geografickú polohu atď.

Portfólio poisťovne je chránené proti vplyvu veľkých škôd a akumulácii strát (riziko koncentrácie) prostredníctvom zaistenia. Zaistné programy sa delia na tri hlavné skupiny: poistenie majetku, zodpovednosti a životné poistenie. Zaistné programy sa prehodnocujú každý rok. Väčšina zaistných kontraktov je na neproporcionálnej báze, čo poskytuje krytie pred vplyvom veľkých škôd alebo strát. Funkcia riadenia rizika poisťovne je tiež zodpovedná za poradenstvo pri tvorbe zaistných programov.

Najlepší odhad technických rezerv

Celková hodnota záväzkov bola v roku 2018 vo výške 231 616 tis. Eur, oproti roku 2017 sa znížila o 28 424 tis. Eur. Hodnota záväzkov sa skladá z najlepšieho odhadu záväzkov 219 783 tis. Eur a z rizikovej marže vo výške 11 832 tis. Eur. Najlepší odhad záväzkov z neživotného poistenia 9 925 tis. Eur sa znížil o 3 836 tis. Eur, hlavne v dôsledku implementácie nových neekonomických predpokladov. Najlepší odhad záväzkov sa v roku 2018 znížil o 5 148 tis. Eur najmä z dôvodu implementácie neekonomických predpokladov. Odhad záväzkov investičného životného poistenia 103 566 tis. Eur sa znížil o 20 337 tis. Eur v dôsledku väčšieho množstva maturít jednorazovo platených produktov než ich nových tranží.

Tabuľka 4-1: Vývoj poistných záväzkov

Poistné záväzky (tis. Eur)	31.12.2017	31.12.2018	Rozdiel	% Rozdiel
Najlepší odhad záväzkov neživotné poistenie	13 761	9 925	-3 836	-27,9%
Najlepší odhad záväzkov zdravotné poistenie podobné neživotnému poisteniu	-1 026	-1 056	-30	2,9%
Najlepší odhad záväzkov zdravotné poistenie podobné životnému poisteniu	1 197	504	-693	-57,9%
Najlepší odhad záväzkov životné poistenie okrem Investičného poistenia	111 992	106 844	-5 148	-4,6%
Investičné životné poistenie	123 903	103 566	-20 337	-16,4%
Riziková marža	10 213	11 832	1 619	15,9%
Spolu	260 040	231 616	-28 424	-10,9%

Požadovaný kapitál potrebný na podporu poisťovacej činnosti, s ktorou sa spája riziko upisovania, predstavoval 24 349 tis. Eur v roku 2018, čo je zníženie o 457 tis. Eur. Zníženie je viditeľné v upisovaní životného poistenia, a to o 8,7 % z dôvodu implementácie neekonomických parametrov. Naopak, kapitál pre upisovanie riziko zdravotného poistenia sa implementáciou neekonomických predpokladov zvýšil o 11,5 %.

Tabuľka 4-2: Vývoj kapitálovej požiadavky na solventnosť (SCR) pre upisovanie riziko

tis. Eur	31.12.2017	31.12.2018	Rozdiel	Rozdiel %
Kapitál pre upisovanie riziko životného poistenia	12 044	10 992	-1 052	-8,7%
Kapitál pre upisovanie riziko neživotného poistenia	8 030	8 083	53	0,7%
Kapitál pre upisovanie riziko zdravotného poistenia	4 732	5 274	543	11,5%
Kapitál pre upisovanie riziko pred diverzifikáciou	24 806	24 349	-457	-1,8%

4.1.1. Riziko životného poistenia

Rizikový profil meraný kapitálom sa počas roka 2018 znížil o 8,7% z dôvodu aktualizácie neekonomických predpokladov výpočtu.

Tabuľka 4-3: Počet rizík v životnom poistení

Životné poistenie - počet rizík	31.12.2017	31.12.2018	Rozdiel	Rozdiel %
(30) Poistenie s podielom na zisku	86 264	78 568	-7 696	-8,9%
(31) Investičné životné poistenie	58 537	57 083	-1 454	-2,5%
(32) Ostatné životné poistenie	64 998	68 212	3 214	4,9%
Spolu	209 799	203 863	-5 936	-2,8%

Počas roka došlo k poklesu počtu zmlúv životného poistenia, o 5 936 kusov, počet poisťiek s podielom na zisku sa znížil kvôli maturitám a predčasným zrušeniam, nové obchody v tejto triede poistenia nie sú uzatvárané. Nová produkcia je predávaná iba pre Investičné životné poistenia a Ostatné životné poistenia. Pre skupinu činností Ostatné životné poistenie je nárast o 4,9% spôsobený predajom produktu rizikového životného poistenia Life Plus.

Tabuľka 4-4: Porovnanie hrubého predpísaného poistného na roky 2017 a 2018

Životné poistenie - hrubé predpísané poistné (tis. Eur)	31.12.2017	31.12.2018	Rozdiel	Rozdiel %
(30) Poistenie s podielom na zisku	11 921	11 188	-734	-6,2%
(31) Investičné životné poistenie	23 535	27 713	4 178	17,8%
(32) Ostatné životné poistenie	4 778	4 952	174	3,6%
Spolu	40 234	43 853	3 619	9,0%

Počas roka došlo k zvýšeniu predpísaného poistného v životnom poistení o 3 619 tis. Eur, nárast je spôsobený predajom jednorazového investičného životného produktu Perspektiv.

Požadovaný kapitál pre riziko upisovania zmlúv životného poistenia počas roka 2018 poklesol najmä kvôli zníženiu kapitálu pre riziko predčasného ukončenia poistných zmlúv. Celkový rizikový profil v životnom poistení ostáva nezmenený.

4.1.2. Riziko neživotného poistenia

Neživotné poistenie merané hrubým predpísaným poistným dosiahlo 43 360 tis. Eur v roku 2018, čo bolo viac o 15 % v porovnaní s rokom 2017.

Tabuľka 4-5: Porovnanie hrubého predpísaného poistného na roky 2017 a 2018

Neživotné poistenie - hrubé predpísané poistné (tis. Eur)	31.12.2017	31.12.2018	Rozdiel	Rozdiel %
(02) Poistenie zabezpečenia príjmu	322	315	-7	-2,3%
(04) Povinné zmluvné poistenie (PZP)	10 456	13 427	2 971	28,4%
(05) Ostatné poistenie motorových vozidiel (CASCO)	5 982	7 901	1 919	32,1%
(06) Národné, letecké a dopravné poistenie	232	261	29	12,6%
(07) Poistenie proti požiaru a iným majetkovým škodám	14 388	16 092	1 704	11,8%
(08) Poistenie všeobecnej zodpovednosti	2 116	2 472	355	16,8%
(11) Asistenčné služby	1 485	1 649	165	11,1%
(12) Rôzne finančné straty	246	241	-5	-2,0%
(33) Anuity vyplývajúce z poistných zmlúv o neživotnom poistení (zdravotné)	1 890	839	-1 050	-55,6%
(34) Anuity vyplývajúce z poistných zmlúv o neživotnom poistení (životné)	504	163	-341	-67,6%
Spolu	37 619	43 360	5 740	15,3%

Najväčší nárast v poistnom je oblasti poistenia motorových vozidiel, v oboch skupinách činností - PZP a Casco. Významný je tiež rast v poistení majetku, a to vďaka nárastu predaja retailového produktu Domos a SME produktu Business Plus. Poistné v triede (33) sa znížilo kvôli zmene alokácie poistného pre jednotlivé triedy poistenia v Povinnom zmluvnom poistení.

Tabuľka 4-6: Počet rizík v neživotnom poistení

Neživotné poistenie - počet rizík	31.12.2017	31.12.2018	Rozdiel	Rozdiel %
(02) Poistenie zabezpečenia príjmu	11 788	11 344	-444	-3,8%
(04) Povinné zmluvné poistenie	148 428	160 788	12 360	8,3%
(05) Ostatné poistenia motorových vozidiel (CASCO)	18 246	24 480	6 234	34,2%
(06) Poistenie námornej a leteckej dopravy a prepravy	2 066	2 534	468	22,7%
(07) Poistenie majetku (proti požiaru a iným škodám)	176 385	189 407	13 022	7,4%
(08) Všeobecné poistenie zákonnej zodpovednosti	130 238	144 088	13 850	10,6%
(11) Poistenie asistenčných služieb	206 219	222 939	16 720	8,1%
(12) Rôzne	177	2 142	1 965	1110,2%
Spolu	693 547	757 722	64 175	9,3%

Počas roka 2018 portfólio poistiek segmentované na skupiny činností neživotného poistenia vzrástlo na 757 722 kusov, o 9,3 %. V prípade, že je viacero poistných rizík predávaných v rámci jednej poistnej zmluvy, uvádza sa poistná zmluva vo viacerých skupinách činností. Najvyšší absolútny nárast bol zaznamenaný v Poistení asistenčných služieb, za ktorou nasledovalo Poistenie zodpovednosti a Poistenie majetku. Nárast v skupine činnosti Rôzne je spôsobený predajom nového produktu Poistenie internetových rizík predávaného k bankovým účtom.

Vyšší počet modelovaných poistných zmlúv je spôsobený rastom produkcie a portfólia ako aj zaradením zmlúv, ktoré boli predané, ale zatiaľ nenadobudli účinnosť.

4.1.3. Riziko zdravotného poistenia

Zdravotné riziko, ako je definované v požiadavke na solventnosť, zahŕňa tak životné, ako aj neživotné poistenie. Spoločnosť robí segmentáciu do príslušných skupín činnosti v súlade s týmito požiadavkami. Väčšina zdravotného rizika pochádza z poistných plnení pri úrazoch, ktoré sa označuje ako zdravotné poistenie podobné neživotnému poisteniu a tiež ostatných častí zdravotného poistenia podobného životnému poisteniu, ako napríklad vážne ochorenia, invalidita v dôsledku nehody alebo ochorenia, vrátane vzdania sa nároku na poistné na krytie tohto rizika.

Tabuľka 4-7: Porovnanie hrubého predpísaného poistného na roky 2017 a 2018

Zdravotné poistenie - hrubé predpísané poistné (tis. Eur)	31.12.2017	31.12.2018	Rozdiel	Rozdiel %
(02) Poistenie zabezpečenia príjmu	5 565	5 548	-17	-0,3%
(29) Zdravotné poistenie	2 923	3 409	486	16,6%
Spolu	8 488	8 957	469	5,5%

Počas roka 2018 došlo k nárastu poistného v zdravotnom poistení o 469 tis. Eur, pre pripoistenie chorôb, pripoistenie invalidity, čo je zdravotné poistenie podobné životnému poisteniu, narástlo poistné o 486 tis. Eur.

4.2. Trhové riziko

Proces riadenia expozície voči trhovému riziku, vrátane úrokového rizika, akciového rizika, rizika nehnuteľností, devízového rizika a inflačného rizika, je známy aj ako riadenie aktív a pasív (Asset/Liability Management – ALM riziko).

"Štruktúrna expozícia" obsahuje všetky investície do finančných aktív, ktoré podporujú vlastnú obchodnú činnosť poisťovne alebo investície disponibilných finančných prostriedkov akcionárov. Štruktúrna expozícia je definovaná ako:

- rôznorodosť záväzkov poistných aktivít v neživotnom a životnom poistení a krytie týchto záväzkov v investičných portfóliách vytvorených na tento účel,
- riziká spojené s držaním investičného portfólia na účely reinvestície vlastného imania, tzv. strategická pozícia,
- štruktúrna menová angažovanosť vyplývajúca z investovania do aktív v inej ako domácej mene: investície v cudzej mene, výsledky vykazované v pobočkách alebo dcérskych spoločnostiach v zahraničí, nesúlad medzi menou záväzkov poisťovateľa a menou investície, ktorá ju kryje.

Za riadenie stratégie ALM rizika v poisťovni je zodpovedný Investičný výbor poisťovne, ktorý má zástupcov z biznisu aj z funkcie riadenia rizika.

Riadenie trhového rizika spôsobom riadenia aktív a pasív na dennej báze má na starosti Oddelenie riadenia aktív a pasív (ALM), ktoré má vedomosti o potenciálnych rizikách. Oddelenie ALM riadi trhové riziko, najmä úrokové, v rámci definovaného rizikového apetítu a ochoty akceptovať riziká, ktoré nastavilo predstavenstvo poisťovne. Tieto sú definované sústavou rizikových limitov a cieľov, ktoré sú vyhodnocované na pravidelnej báze a prerokúvajú sa na Investičnom výbore poisťovne.

Druhú obrannú líniu voči rizikám vykonáva lokálna a skupinová funkcia riadenia rizika, ktorú zastáva Odbor riadenia rizika a kapitálu. Ich hlavnou zodpovednosťou je meranie rizikovej expozície pre trhové riziká, najmä pre riziká vyplývajúce z riadenia aktív a pasív a následne upozorňovať na súčasné alebo budúce rizikové pozície. Konzistentný prístup v rámci KBC skupiny je zabezpečený spoločnou infraštruktúrou, metodikou a definovanými rizikovými indikátormi na meranie rizika.

Hlavnými stavebnými kameňmi Koncepce riadenia rizík ALM sú:

- široká škála metód merania rizika, ako je hodnota bazického bodu (BPV), analýza párovania peňažných tokov aktív a pasív a ekonomické analýzy citlivosti na rôzne ekonomické scenáre,
- simulácia čistých úrokových výnosov realizované v rámci rôznych trhových scenárov, projekcie na viacročné obdobia sa používajú v procesoch rozpočtovania a v procesoch riadenia rizika,
- záťažové testovanie a analýza citlivosti kapitálovej primeranosti.

ALM trhové riziko: Rizikový profil je v súlade s rizikovým apetítom poisťovne.

Rizikový profil pre trhové riziko je významný pre poisťovňu ponúkajúcu životné poistenie a vytvára prirodzené riziko pre finančnú inštitúciu, ktorá poskytuje investičné garancie svojim klientom v dlhodobom horizonte.

Tabuľka 4-8: Rizikový modul pre trhové riziko

<i>Investičné portfólio</i>	<i>31.12.2017</i>		<i>31.12.2018</i>	
<i>(trhová hodnota v tis. Eur)</i>	<i>suma</i>	<i>v %</i>	<i>suma</i>	<i>v %</i>
Podniky kolektívneho investovania	573	0,2%	386	0,1%
Hmotný majetok	0	0%	0	0%
Priame pôžičky	0	0%	0	0%
Peňažné prostriedky	31 240	8,8%	33 385	10,1%
<i>z ktorých termínované vklady</i>	17 576	4,9%	1 953	0,6%
<i>z ktorých hotovosť v bankách</i>	13 664	3,8%	31 433	9,5%
Štátne dlhopisy	101 567	28,6%	97 870	29,5%
Podnikové dlhopisy	90 970	25,6%	88 431	26,7%
Investičné zmluvy životného poistenia	123 836	34,8%	104 188	31,4%
Ostatné	7 327	2,1%	7 150	2,2%
Spolu	355 512	100,0%	331 411	100,0%

Hodnota aktív v súvahe poklesla v roku 2018 o 24,1 mil. Eur najmä z dôvodu maturity jednorazových zmlúv investičného životného poistenia. Dôležité z hľadiska poisťovne je, že o rovnakú hodnotu poklesli aktíva aj pasíva poisťovne, preto maturity tohto typu poistných zmlúv nemajú vplyv na vlastné zdroje poisťovne.

Úrokové riziko

Jedným z najdôležitejších rizík pre poisťovne v súčasnom prostredí nízkych úrokových mier je úrokové riziko. Vzhľadom na nízke trhové sadzby je čoraz ťažšie plniť povinnosti vyplývajúce z existujúceho poistného portfólia s historicky vysokou garantovanou návratnosťou.

Rizikový profil pre úrokové riziko je pomerne nízky kvôli veľmi dobrému riadeniu ALM rizík, čo je potvrdené nízkou expozíciou očakávanej zmeny čistého majetku firmy vyjadrenej napríklad cez hodnotu SCR pre úrokové riziko. Takže spoločnosť je menej citlivá na aktuálne prostredie nízkych výnosov, samozrejme, tento výrok je platný pre krátkodobý až strednodobý časový horizont.

V roku 2018 neboli zaznamenané žiadne porušenia interných limitov a rizikového apetítu. Vzhľadom na to považujeme rizikový profil v súlade s rizikovým apetítom.

V produktoch životného poistenia s garantovanou úrokovou mierou alebo s podielmi na výnosoch stanovených poisťovňou je hlavné riziko, ktorému je poisťovateľ vystavený, riziko nízkych úrokových mier, t.j. pokles investičného výnosu pod garantovanú úroveň. Riziko návratnosti investícií, návratnosť investícií nebude dostatočne vysoká na poskytnutie konkurencieschopnej výšky podielu na zisku pre klientov. Úrokové riziko sa riadi súborom činností, ktoré sú popísané v Konceptii riadenia rizika párovania aktív a pasív.

V nasledujúcej Tabuľka 4-9 je uvedená expozícia voči úrokovému riziku pre aktivity životného poistenia. Aktíva a záväzky životného poistenia súvisiace s poistnými zmluvami s garantovanou úrokovou mierou sú zoskupené podľa očakávanej doby výplaty peňažných tokov.

Tabuľka 4-9: Očakávané peňažné toky (nediskontované), aktivity životného poistenia

Očakávané peňažné toky (nediskontované) životné poistenie (tis. Eur)	0–5 rokov	5–10 rokov	10–15 rokov	15–20 rokov	> 20 rokov	Spolu
31.12.2018						
Aktíva kryjúce rezervy, garantovaná časť	68 411	54 379	15 703	13 224	0	151 717
Záväzky, garantovaná časť	-18 368	-23 751	-18 914	-14 182	-25 378	-100 593
Rozdiel peňažných tokov	50 043	30 629	-3 210	-959	-25 378	51 125
31.12.2017						
Aktíva kryjúce rezervy, garantovaná časť	53 128	55 936	17 834	17 522	0	144 420
Záväzky, garantovaná časť	-28 476	-29 833	-19 487	-11 643	-14 442	-103 880
Rozdiel peňažných tokov	24 653	26 103	-1 653	5 880	-14 442	40 540

V roku 2018 bol zaznamenaný pokračujúci pokles účtovných rezerv s vyššími garantovanými úrokovými sadzbami, pretože staršie zmluvy s vysokými garanciami dožívajú a sú nahrádzané zmluvami bez garantovanej sadzby. Podobný priebeh sa očakáva aj v budúcnosti.

Tabuľka 4-10: Rozdelenie rezerv životného poistenia bez IŽP podľa garantovanej úrokovej miery

Rozdelenie rezerv životného poistenia podľa garantovanej úrokovej miery	31.12.2017	31.12.2018
5,00 % a viac	44,8%	42,7%
Viac ako 3,00 % až do a vrátane 4,99 %	0,0%	0,0%
Viac ako 2,50 % až do a vrátane 3,00 %	19,8%	19,5%
Viac ako 0,00 % až do a vrátane 2,50 %	16,2%	16,2%
0%	19,1%	21,5%
Celkom	100,0%	100,0%

Riziko kreditného rozpätia

Celková investícia do podnikových dlhopisov bola 88 431 tis. Eur a počas roka sa znížila o 2 539 tis. Eur. Prostredie nízkych výnosov obmedzuje investičné príležitosti aj do podnikových dlhopisov, kde potenciálne investície často nedosahujú požadovaný pomer návratnosti kapitálu, preto maturujúce cenné papiere nebolo vždy možné znova reinvestovať do tohto typu aktív. Podrobné geografické rozdelenie podnikových dlhopisov je uvedené v tabuľke Tabuľka 4-11.

Tabuľka 4-11: Geografické rozdelenie podnikových dlhopisov

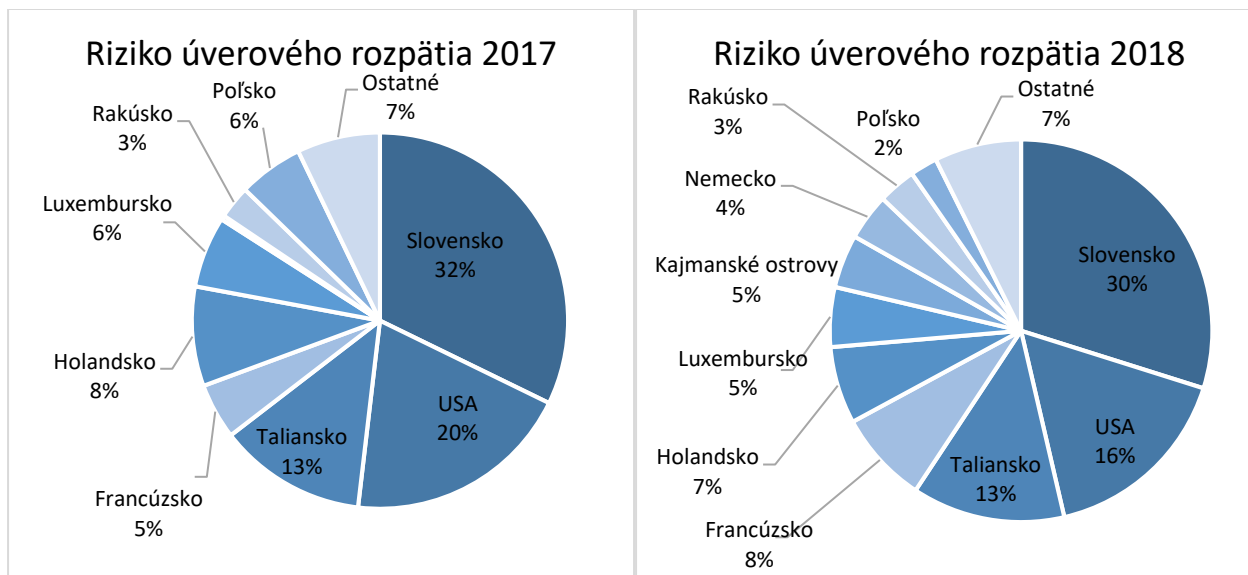
Geografické rozdelenie	31.12.2017		31.12.2018	
Trhová hodnota (tis. Eur)	suma	v %	suma	v %
Európa	68 593	75,4%	63 146	71,4%
Belgicko	519	0,6%	0	0,0%
Slovensko	25 878	28,4%	23 158	26,2%
Maďarsko	0	0%	0	0,0%
Česká republika	1 122	1,2%	0	0,0%
Bulharsko	0	0%	0	0,0%
Ostatné krajiny eurozóny	35 665	39,2%	34 668	39,2%
Ostatné krajiny Európy	5 408	5,9%	5 321	6,0%
USA	17 756	19,5%	17 080	19,3%
Zvyšok sveta	4 621	5,1%	8 205	9,3%
Spolu	90 970	100,0%	88 431	100,0%

Rozdelenie podnikových dlhopisov do ratingových tried predstavuje základ pre posúdenie rizika kreditného rozpätia. Spoločnosť investuje len do dlhopisov s investičným ratingom, čo je v súlade s Investičnou stratégiou a so Zásadami obozretnej osoby. Väčšina investícií je do podnikových dlhopisov investičného stupňa BBB, expozícia na konci roka bola 33 917 tis. Eur a tvorila 38,4% hodnoty podnikových dlhopisov.

Tabuľka 4-12: Podnikové dlhopisy podľa investičných stupňov

Rating	31.12.2017		31.12.2018	
Trhová hodnota (tis. Eur)	suma	v %	suma	v %
AAA		0,0%	3 753	4,2%
AA	17 931	19,7%	17 903	20,2%
A	23 044	25,3%	32 858	37,2%
BBB	49 995	55,0%	33 917	38,4%
Neinvestičný stupeň alebo nehodnotené		0,0%	0	0,0%
Spolu	90 970	100,0%	88 431	100,0%

Poisťovňa diverzifikuje investície do podnikových dlhopisov aj s ohľadom na geografické kritérium. Diverzifikácia pomáha zmierňovať finančné rizika vzniknuté v daných krajinách, avšak väčšina investícií je umiestnené v krajinách eurozóny. Investície v USA nenesú žiadne kurzové riziká.

Akciové riziko

Investície do akcií sú len vedľajším výsledkom finančného umiestnenia aktív klientov z fondov investičného životného poistenia a riadenia ich likvidity. Poisťovňa preto drží vyššiu hodnotu fondov, aby zabezpečila krytie záväzkov. S cieľom zachovať nízku expozíciu voči akciovému riziku tohto druhu je definovaný maximálny strop investície do akcií.

Riziko nehnuteľností

Poisťovňa nedrží vo svojom portfóliu žiadne expozície spadajúce do rizika nehnuteľností.

Kurzové riziko

Poisťovňa má vytvorenú obozretnú investičnú politiku, pokiaľ ide o priamu expozíciu vo forme štruktúrnych mien, pričom je cieľom vyhnúť sa otvorenej pozícii a menovému riziku. Devízová angažovanosť je veľmi malá, vyskytuje sa iba v spojení s fondami Investičného životného poistenia.

4.3. Kreditné riziko

Kreditné riziko je potenciálna negatívna odchýlka od očakávanej hodnoty finančného nástroja vyplývajúca z neplatenia alebo neplnenia zmluvnou stranou (napríklad dlžníkom), v dôsledku platobnej neschopnosti, neschopnosti alebo neochoty platiť alebo vykonať udalosti alebo opatrenia prijaté politickými alebo menovými orgánmi konkrétnej krajiny (riziko krajiny). Kreditné riziko teda zahŕňa riziko zlyhania a riziko krajiny, ale zahŕňa aj migračné riziko, ktorým je riziko nepriaznivých zmien úverových ratingov.

Kreditné riziko je riadené na úrovni jednotlivcej transakcie ako aj na úrovni portfólia. Riadenie kreditného rizika na úrovni transakcií znamená, že sú zavedené interné postupy a nástroje na identifikáciu a meranie rizík pred a po prijatí individuálnych kreditných expozícií. Limity a poverenia sú nastavené na určenie maximálnej povolenej kreditnej expozície a úrovne, na ktorej sa prijímajú rozhodnutia o prijatí rizík v investičných portfóliách. Riadenie rizika na úrovni portfólia zahŕňa okrem iného periodické meranie a analýzu rizika zahrnutého v konsolidovanom investičnom portfóliu a podávanie správ o ňom, monitorovanie dodržiavania limitov, vykonávanie záťažových testov v rôznych scenároch a prijatie opatrení na zmiernenie rizika. Bližšie je toto riziko popísané v časti riziko kreditného rozpätia.

Tabuľka 4-13: Detailné rozdelenie celkových dlhopisov

<i>Detailné rozdelenie dlhopisového portfólia</i>	<i>31.12.2017</i>	<i>31.12.2018</i>
Podľa ratingu		
<i>Investičný stupeň</i>	100,0%	100,0%
<i>Neinvestičný stupeň</i>	0,0%	0,0%
<i>Bez ratingu</i>	0,0%	0,0%
Podľa sektora		
<i>Štátne</i>	52,8%	52,5%
<i>Finančné</i>	34,7%	31,3%
<i>ostatné</i>	12,6%	16,2%
Podľa zostávajúcej doby do splatnosti		
<i>menej ako 1 rok</i>	5,9%	6,7%
<i>medzi 1 a 3 rokmi</i>	21,2%	21,5%
<i>medzi 3 a 5 rokmi</i>	10,1%	8,6%
<i>medzi 5 a 10 rokmi</i>	40,2%	44,0%
<i>viac ako 10 rokov</i>	22,6%	19,1%

Kreditné riziko: Rizikový profil je v súlade s rizikovým apetítom.

Kreditné riziko spojené s rizikom protistrany

Expozícia rizika pre modul riziko zlyhania protistrany v roku 2018 výrazne narástla vďaka zdvojnásobeniu expozície Typu1 pre zaistovateľov a peňažné vklady. Nárast je spôsobený reinvestičným rizikom, kde poisťovňa má na účte vyššie množstvo peňažných prostriedkov určených na investície z dôvodu chýbajúcej možnosti investícií do iných typov aktív, ktoré by spĺňali interné kritériá.

Tabuľka 4-14: Kapitál pre riziko zlyhania protistrany je rozdelený na expozíciu Typu 1 a Typu 2

<i>tis. Eur</i>	<i>31.12.2017</i>	<i>31.12.2018</i>
Riziko zlyhania protistrany	3 669	6 033
<i>z čoho pre zaistovateľov a peňažné vklady (Typ 1)</i>	2 796	5 200
<i>z čoho pre pohľadávky (Typ 2)</i>	1 073	1 057

Spoločnosť je vystavená kreditnému riziku vo vzťahu k zaistovacím spoločnostiam, z dôvodu neplnenia existujúcich záväzkov alebo techniky zmierňovania rizika s vplyvom na výšku požadovaného kapitálu, ktorá vyplýva z uzatvorených zaistných zmlúv. Tento druh konkrétneho kreditného rizika sa okrem iných techník meria pomocou nominálneho prístupu (maximálna strata) a očakávanej straty. Používajú sa limity koncentrácie voči subjektom. Pravdepodobnosť zlyhania a následná očakávaná strata sa vypočíta s použitím interného alebo externého ratingu.

4.4. Riziko likvidity

Riziko likvidity predstavuje riziko, že organizácia nebude schopná splniť svoje platobné záväzky v čase splatnosti bez vzniku neprijateľných strát.

Hlavným cieľom riadenia likvidity skupiny KBC je umožniť financovanie skupiny a umožniť, aby hlavné podnikateľské aktivity skupiny pokračovali v tvorbe príjmov aj za nepriaznivých okolností.

Riziko likvidity poisťovne je v súčasnosti riadené monitorovaním investičnej politiky. Pri monitorovaní rizika likvidity sa používa technika ALM rizika párovania peňažných tokov aktív a pasív. Tá istá technika sa používa aj pri monitorovaní úrokového rizika.

Spoločnosť vytvorila koncepciu pre riadenie rizík likvidity, ktorá definuje postupy riadenia rizík vrátane identifikácie, merania, podávania správ, reakcie a následných opatrení na riziko likvidity poisťovne. Poisťovňa rozlišuje medzi rizikom likvidity životného a neživotného poistenia.

Očakávané zisky zahrnuté v budúcom poistnom

Očakávané zisky zahrnuté v budúcom poistnom (EPIFP) sú 18 624 tis. Eur a z toho 16 425 tis. Eur je zo životného poistenia a 2 199 tis. Eur z neživotného poistenia. Poisťovňa aplikuje zmluvné ohraničenia v súlade s regulačnými požiadavkami najmä pre úrazové pripoistenie.

Riziko likvidity pre neživotné poistenie

V rámci neživotného poistenia by mohlo vzniknúť riziko likvidity, ak dôjde ku poistným plneniam v rozmedzí katastrofy (napríklad prírodnej katastrofy), čo povedie k materiálnemu zvýšeniu poistných nárokov a tým k veľkým požiadavkám na finančnú hotovosť poisťovne. Existujú však niektoré dôvody, prečo sa toto vystavenie riziku podstatne líši od rizika likvidity, ktorému sú vystavené životné poisťovne. Výplata plnenia sa zvyčajne uskutočňuje v dlhšom časovom horizonte (t.j. hodnotenie škôd, právnych postupov atď.) a určité úrovne nárokov sú kryté zaistným programom poisťovne.

Politika zaistenia poisťovne uvádza, že je potrebné prerokovať dodatočné doložky o zaistných plneniach s cieľom zabezpečiť, aby sa znížilo riziko, ktoré súvisí s časovým nesúladom medzi výplatou klientom a príjmom od zaistovateľov. Konkrétnejšie zmluvy o zaistení obsahujú ustanovenia umožňujúce podať žiadosť o okamžitú náhradu škody za veľké straty mimo bežných účtovných období.

Riziko likvidity pre životné poistenie

V rámci životného poistenia sa poisťuje na dožitie v dlhodobom a strednodobom časovom horizonte. Životné poistenie môže byť konfrontované s rizikom likvidity v dôsledku:

- zmeny trhových podmienok (napríklad pohyb úrokových sadzieb, hospodárskej súťaže atď.), čo vedie k prudkému nárastu predčasného ukončenia poistných zmlúv,
- zmeny regulačného prostredia (napr. zmena v režime daňového zvýhodnenia) vedúca klientov k prechodu na iné spôsoby akumulovania finančných prostriedkov na dôchodok, tzv. celo-trhový scenár,
- idiosynkratického scenára, v ktorom klienti spochybňujú kreditnú spôsobilosť poisťovne a masívne predčasne ukončujú poistné zmluvy,
- kombináciou vyššie uvedeného, tzv. kombinovaný scenár.

Tieto scenáre by viedli k masovému poklesu portfólia životných zmlúv poisťovne. Vo všetkých týchto scenároch má poisťovňa disponovať adekvátnym likvidným vankúšom (hotovosť, likvidné aktíva, podmienené úverové linky atď.) na zvládnutie týchto peňažných výdavkov. S výnimkou idiosynkratického scenára sa očakáva, že časový horizont, v ktorom sa budú uskutočňovať peňažné toky, bude pomerne dlhý (t.j. dlhší ako jeden mesiac), čím sa znižuje riziko nesplnenia záväzkov za prijateľné náklady. Riziko likvidity z činností životného poistenia sa posudzuje interným ukazovateľom záťažového testu, v horizonte jedného mesiaca a troch mesiacov, ako je to definované v Koncepcii riadenia rizika likvidity. Dlhodobá likvidita poisťovne sa riadi metódou párovania peňažných tokov a zabezpečuje, aby sa uskutočňovali dostatočné investície do likvidných aktív.

Likviditné riziko: Rizikový profil je v súlade s rizikovým apetítom.

4.5. Operačné riziko

Operačné riziko je definované ako riziko vyplývajúce z neprimeranosti alebo zlyhania vnútorných procesov, ľudí a systémov, alebo z náhlych externých prírodných, či ľudským faktorom zapríčinených javov. Operačné riziko nezahŕňa obchodné, strategické a reputačné riziko.

Operačné riziko vyplýva z každodenných obchodných činností poisťovne, vzhľadom na to, že sa sústreďuje na samotnú organizáciu. To znamená, že je priamo spojené so základnými stavebnými kameňmi poisťovne (ľudia, procesy, systémy).

Riadenie operačného rizika

V celej KBC skupine je zavedená jedna globálna koncepcia pre riadenie operačného rizika, ktorá je implementovaná lokálne funkciou riadenia rizika. Funkcia skupinového riadenia rizík je primárne zodpovedná za definovanie koncepcie pre riadenie operačných rizík.

Hlavné skupinové kontroly (GKC) sú definované ako základné ciele interných kontrol smerom zhora nadol. Uvedené kontroly sú používané na zmiernenie kľúčových a najzávažnejších nefinančných rizík, ktoré sú súčasťou procesov v poisťovni. Kľúčové kontroly sú revidované v súlade s ročným plánom, o ktorom sa rozhoduje na úrovni skupiny. V prípade doplnenia nových rizík a kontrol do GKC ich musí poisťovňa zaradiť do svojho vnútorného kontrolného systému.

Niektoré z hlavných skupinových kontrol sú kvalifikované ako **nulové tolerancie**. **Uvedené kontroly musia byť v plnej miere implementované a nie je pri nich možné akceptovať riziko.**

Operačné riziko: Rizikový profil je v súlade s rizikovým apetítom.

4.6. Iné významné riziká

Obchodné a strategické riziko

Obchodné riziko nastáva v dôsledku zmien v makroekonomickom prostredí, sektore finančných služieb alebo na trhu produktov a služieb ako aj v dôsledku iných zmien v regulačnom, sociálno-demografickom, politickom, kultúrnom alebo ekologickom prostredí.

S cieľom znížiť zraniteľnosť voči externému prostrediu spoločnosť diverzifikuje skladbu skupín činnosti poistenia, ako aj segmentáciu cieľových distribučných kanálov. S cieľom adekvátne spĺňať požiadavky novej európskej legislatívy (napr. PRIIPS, IDD, GDPR), špecifickej slovenskej regulácie (napr. 8% dane z neživotného poistenia) ako aj zvýšiť kvalitu služieb svojim klientom, spoločnosť plánuje naďalej investovať do zlepšovania svojej flexibility a odolnosti svojich systémov a IT infraštruktúry.

Strategické riziko je riziko, ktoré nastane v prípade nevykonania strategického rozhodnutia, vykonania strategického rozhodnutia, ktoré nemá želaný efekt alebo toto rozhodnutie nie je adekvátne implementované.

Strategické riziko súvisí so schopnosťou, resp. neschopnosťou poisťovne prispôbovať sa neustále sa meniacemu konkurenčnému prostrediu a teda súvisí s otázkou, či prijímané strategické rozhodnutia budú podporovať dlhodobu udržateľnú rast spoločnosti v súlade s očakávaniami interných aj externých zainteresovaných strán. V dôsledku toho sa so strategickým rizikom spája dlhodobá perspektíva (rozhodnutie sa prijíma teraz, k škode príde neskôr) a zahŕňa aj riziko hodnoty „značky“ poisťovne, čo znamená jej schopnosť vytvárať hodnotu do budúcnosti. „Kvalita“ rozhodovacieho procesu, rovnako ako efektívne riadenie zmien, sú kľúčom k riadeniu strategického rizika.

Obchodné a strategické riziká sú vyhodnocované prostredníctvom štruktúrovaného procesu skenovania najväčších finančných aj nefinančných rizík počas procesu tvorby strategického plánu. Monitorovanie ohrozenia poisťovne voči identifikovaným rizikám prebieha priebežne počas celého roka. Popri skenovaní rizík prebieha kontinuálny proces identifikácie a riadenia týchto rizík prostredníctvom reportovania signálov z externého aj interného prostredia. Dopady týchto rizík sú vyhodnocované prostredníctvom záťažových testov a testov citlivosti s cieľom zistiť ich rozsah a dopady na kapitálovú primeranosť poisťovne.

Počas procesu vlastného posúdenia rizík a solventnosti sú obchodné riziká vyhodnocované prostredníctvom jednoročných záťažových testov na hospodársky výsledok.

Obchodné a strategické riziko: Rizikový profil je v súlade s rizikovým apetítom.

Reputačné riziko

Reputačné riziko je riziko vyplývajúce zo straty dôvery zainteresovaných strán (napr. klienti, zmluvní partneri, akcionári, investori, veritelia, analytici trhu, iné zainteresované subjekty alebo regulačné orgány) alebo ich negatívne vnímanie spoločnosti – bez ohľadu na to, či je opodstatnené alebo nie - ktoré môže negatívne ovplyvniť schopnosť spoločnosti udržať súčasné alebo nadviazať nové obchodné vzťahy, vzťahy s klientmi a zachovať si naďalej prístup k zdrojom financovania.

Reputačné riziko má charakter odvodeného, ale aj druhotného rizika, keďže býva väčšinou spojené s iným typom rizika. Proaktívne a reaktívne riadenie reputačného rizika je plne v kompetencii najvyššieho manažmentu poisťovne, ktoré je podporované rôznymi špecializovanými útvarmi, vrátane hovorca ČSOB finančnej skupiny a právnym útvarom alebo útvarom compliance.

Poisťovňa monitoruje reputačné indexy a angažovanosť zamestnancov oproti interným cieľom.

4.7. Ostatné informácie

Analýza citlivosti a záťažové testy

Analýza citlivosti a záťažové testovanie sú pravidelne vykonávané spoločnosťou s cieľom zistiť riziká, ktoré by mohli zostať skryté a neidentifikované. Súčasne umožňujú manažmentu poisťovne pozorovať možné dopady týchto rizík na kapitálovú primeranosť poisťovne počas nepriaznivých okolností a pripraviť si nástroje na zmierňovanie týchto dopadov s cieľom minimalizovať skutočné finančné straty.

Analýza citlivosti sa vykonáva na parametre používané pri stanovení hodnoty technických rezerv s cieľom zistiť ich vplyv na výšku najlepšieho odhadu finančných tokov v budúcnosti. Technické rezervy sú najviac citlivé na zmeny diskontnej krivky, budúci vývoj obstarávacích nákladov a na predčasné rušenie poisťných zmlúv.

Záťažové testovanie je dôležitý manažérsky nástroj, ktorý má pridanú hodnotu pre strategické rozhodovanie manažmentu ako aj pre každodenné riadenie poisťovne ako je identifikácia rizík, stanovenie ochoty akceptovať riziko a nastavenie limitov akceptácie rizík atď. Záťažové testovanie je nedeliteľnou súčasťou každej koncepcie riadenia rizika a systému riadenia rizík poisťovne a tvorí základný prvok najmä vlastného posúdenia rizík a solventnosti.

Záťažové testovanie je pravidelne iniciované regulátormi alebo je vykonávané ako integrovaný test pre zistenie odolnosti poisťovne voči špecifickému riziku, ktoré môže nastať.

5. Oceňovanie pre účely solventnosti

Oceňovanie pre účely solventnosti používa ekonomickú súvahu. Ekonomická súvaha vychádza zo súvahy zostavenej podľa Medzinárodných štandardov finančného výkazníctva (ďalej „IFRS“) a upravuje sa na plne trhovo-konzistentnú súvahovú hodnotu podľa pravidiel vyplývajúcich zo zákona o poisťovníctve. Napríklad, dlhové cenné papiere v amortizovanej hodnote sa oceňujú reálnymi hodnotami, nepredajné aktíva sú nastavené na nulu, napr. časovo rozlíšené náklady a softvér. Technické záväzky podľa účtovného ocenenia sú v plnej miere nahradené podľa požadovanej metodiky oceňovania pre účely solventnosti.

Tabuľka 5-1: Účtovná (IFRS) súvaha a ekonomická súvaha pre účely solventnosti

Aktíva			Pasíva		
tis. Eur	IFRS hodnota	Solventnosť II hodnota		IFRS hodnota	Solventnosť II hodnota
Investície					
Hmotný majetok	412	412			
Nehmotný majetok	3 129	0			
Podniky kolektívneho investovania	368	386			
Termínované vklady	2 093	1 953			
Štátne dlhopisy s pevným úrokom	88 505	97 870			
Podnikové dlhopisy s pevným úrokom	87 335	88 431			
Celkové investície	181 843	189 053	Aktíva prevyšujúce pasíva	54 266	79 069
Investície v mene poisťníkov	104 203	104 188	Trhovo konzistentné záväzky		
Ostatné aktíva			Životné poistenie	113 256	115 354
Peniaze a účty v bankách	31 433	31 433	Investičné životné poistenie	106 978	104 493
Pohľadávky od zaistovateľov	264	-353	Neživotné poistenie	33 472	11 769
Odložené daňové pohľadávky	1 046	0	Celkové trhovo konzistentné záväzky	253 706	231 616
Ostatné aktíva	7 090	7 090	Ostatné finančné záväzky	303	303
Celkové ostatné aktíva	39 834	38 170	Odložené daňové záväzky	0	5 547
Celkové aktíva	325 879	331 411	Ostatné záväzky	17 605	14 876
			Celkové ostatné záväzky	17 907	20 726
			Celkové záväzky	325 879	331 411

Detailný výkaz SE.02.01.02 je možné nájsť v prílohe.

5.1. Oceňovanie aktív

Oceňovanie aktív na účel solventnosti je konzistentné s metódami stanovenými v Medzinárodných účtovných štandardoch, ktoré Komisia prijala v súlade s nariadením (ES) č. 1606/2002, okrem prípadov, keď sa vyžaduje používanie špecifickej metódy oceňovania vo vzťahu k aktívam.

Spoločnosť sa riadi hierarchiou oceňovania s kótovanými trhovými cenami na aktívnych trhoch pre rovnaké aktíva ako štandardnou metódou oceňovania s cieľom zabezpečiť, aby sa aktíva oceňovali hodnotou, za ktorú by sa mohli zobchodovať medzi informovanými a dobrovoľne súhlasiacimi stranami v nezávislej transakcii.

Rozdiel v oceňovaní aktív sa týka niektorých tried aktív a vychádza z rozdielneho oceňovania súvahy na účel solventnosti a účtovných pravidiel. Celková hodnota aktív poisťovne k 31.12.2018 bola podľa IFRS 325 879 tis. Eur a podľa oceňovania na účel solventnosti 331 411 tis. Eur, takže celkový rozdiel v hodnote aktív bol 5 532 tis. Eur. Najvýznamnejšie rozdiely na strane aktív sa týkajú týchto tried aktív:

- nárast o 9 365 tis. Eur z dôvodu precenenia aktív štátnych dlhopisov klasifikovaných ako dlhové cenné papiere v amortizovanej hodnote podľa oceňovania na trhovú hodnotu na účel solventnosti,
- nárast o 1 096 tis. Eur z dôvodu precenenia aktív podnikových dlhopisov klasifikovaných ako dlhové cenné papiere v amortizovanej hodnote podľa oceňovania pre účtovnú závierku na trhovú hodnotu na účel solventnosti,
- pokles o 3 129 tis. Eur v nastavení hodnoty nehmotného majetku (software) a časového rozlíšenia obstarávacích nákladov na nulu,
- pokles o 617 tis. Eur v hodnote zaistenia je spôsobený inou metodikou, kde sa pre účely určenia hodnoty zaistenia používa metóda projektovaných finančných tokov v prípade ocenenia na účely solventnosti.

Tabuľka 5-2: Rozdiely v ocenení na účel solventnosti a účtovnej závierky k 31. decembru 2018

<i>tis. Eur</i>	<i>Solventnosť II hodnota</i>	<i>IFRS hodnota</i>	<i>Rozdiel</i>
Nehmotný majetok		3 129	-3 129
Podniky kolektívneho investovania	386	368	18
Termínované vklady	1 953	2 093	-140
Dlhové cenné papiere v amortizovanej hodnote	53 805	43 344	10 461
Investície v mene poisťníkov	104 188	104 203	-15
Pohľadávky od zaisťovateľov	-353	264	-617
Odložené daňové pohľadávky		1 046	-1 046
Celkom za aktíva	331 411	325 879	5 532

Popis oceňovania významných tried aktív je uvedený nižšie:

Nehmotný majetok

Ocenenie podľa IFRS

V súlade s účtovnými princípmi je nehmotný majetok ocenený obstarávacou cenou zníženou o amortizáciu/odpisy. Spoločnosť odpisuje nehmotný majetok počas jeho očakávanej doby životnosti metódou rovnomerných odpisov.

Nehmotný majetok je pravidelne testovaný na znehodnotenie. Keď účtovná hodnota majetku prevyšuje jeho odhadovanú realizovateľnú hodnotu (vyššia hodnota z trhovej hodnoty alebo hodnoty v používaní), hodnota je znížená, aby reflektovala realizovateľnú hodnotu.

Ocenenie na účely solventnosti

Podľa pravidiel pre solventnosť je nehmotný majetok identifikovateľný nepeňažný majetok bez fyzickej podstaty. Pokiaľ nemôže byť predaný oddelene a poisťovňa alebo zaisťovňa nemôže preukázať, že existuje trhovú hodnotu pre rovnaké alebo podobné aktívum, podľa oceňovacích princípov pre účel solventnosti sa oceňujú nulou.

Dlhové cenné papiere v amortizovanej hodnote

Ocenenie podľa IFRS

Dlhové cenné papiere v amortizovanej hodnote sú nederivátové dlhové finančné aktíva držané v rámci obchodného modelu, ktorého zámerom je držať aktíva s cieľom inkasovať zmluvné peňažné toky, ktoré predstavujú výhradne platby istiny a úrokov z nesplatennej sumy istiny.

Dlhové cenné papiere v amortizovanej hodnote sú pri prvotnom zaúčtovaní ocenené v reálnej hodnote vrátane transakčných nákladov a následne sa vykazujú v amortizovanej hodnote zníženej o opravné položky. Amortizovaná hodnota je suma, ktorou sa aktívum ocenilo pri obstaraní, upravená o splátky istiny, časové rozlíšenie úrokov a diskontu/prémie.

Dlhové cenné papiere v amortizovanej hodnote sa vykazujú ku dňu vysporiadania a sú odúčtované zo súvahy v nasledujúcich prípadoch:

- Práva na peňažné toky z finančného aktíva vypršali.
- Spoločnosť previedla práva na peňažné toky z aktíva na tretiu osobu alebo pristúpila na záväzok prevádzať zinkasované peňažné toky na tretiu osobu.
- Spoločnosť previedla takmer všetky riziká a benefity spojené s aktívom alebo nepreviedla takmer všetky riziká a benefity spojené s aktívom, ale stratila kontrolu nad aktívom.

Spoločnosť pravidelne posudzuje dlhové cenné papiere v amortizovanej hodnote, ktoré sú predmetom znehodnotenia a prehodnocuje výšku straty zo znehodnotenia.

Ocenenie na účely solventnosti

Pre potreby solventnosti sú klasifikované dlhové cenné papiere v amortizovanej hodnote preceňované na reálnu hodnotu (fair-value) v súlade s pravidlami uvedenými pre aktíva klasifikované ako finančné aktíva v reálnej hodnote preceňované cez iný komplexný výsledok.

Pre aktíva klasifikované ako finančné aktíva v reálnej hodnote preceňované cez iný komplexný výsledok nie je rozdiel medzi oceneniami.

Termínované vklady

Ocenenie podľa IFRS

Termínované vklady predstavujú pohľadávky poisťovne voči komerčným bankám z termínovaných vkladov alebo termínované vklady, ktoré boli pôvodne podkladovým aktívom depozitných prémie pre fondy investičného životného poistenia.

Termínované vklady sú pri prvotnom zaúčtovaní ocenené v reálnej hodnote vrátane transakčných nákladov a následne sa vykazujú v amortizovanej hodnote zníženej o opravné položky. Amortizovaná hodnota je suma, ktorou sa aktívum ocenilo pri obstaraní, upravená o splátky istiny a časové rozlíšenie úrokov.

Termínované vklady sa vykazujú ku dňu vysporiadania a sú odúčtované zo súvahy pri ich splatnosti.

Spoločnosť pravidelne posudzuje termínované vklady, ktoré sú predmetom znehodnotenia a prehodnocuje výšku straty zo znehodnotenia.

Ocenenie na účely solventnosti

Pre účel solventnosti sa hodnota termínovaných vkladov rovná ich reálnej hodnote. Reálna hodnota termínovaných vkladov je stanovená interným modelom ako súčasná hodnota diskontovaných budúcich peňažných tokov.

Podniky kolektívneho investovania

Finančné umiestnenia pre podniky kolektívneho investovania predstavujú finančné aktíva obstarané v mene poistených z prostriedkov získaných od poistencov.

Podniky kolektívneho investovania sú klasifikované ako finančné aktíva oceňované reálnou hodnotou cez výkaz ziskov a strát. Tieto aktíva sa pri prvotnom zaúčtovaní oceňujú reálnou hodnotou (bez transakčných nákladov) a následne sa oceňujú reálnou hodnotou do výkazu ziskov a strát.

Reálna hodnota finančných aktív, pre ktoré existuje aktívny trh a trhovú hodnotu sa dá spoľahlivo zistiť, sa rovná kótovaným trhovým cenám. V prípadoch, keď kótované trhové ceny nie sú dostupné, sa reálna hodnota určuje odhadom použitím súčasnej hodnoty budúcich peňažných tokov.

Odložená daňová pohľadávka/závazok

Ocenenie podľa IFRS

Odložená daňová pohľadávka je zaúčtovaná použitím záväzkovej súvahovej metódy. Vychádza z dočasných rozdielov medzi daňovou hodnotou aktív a pasív a ich účtovnej hodnoty. Pre výpočet odloženej dane sa používajú daňové sadzby, ktoré sú zákonne aktuálne platné alebo ktoré sú očakávané v čase realizácie odložených daňových aktív a záväzkov. Spoločnosť účtuje o odloženej daňovej pohľadávke len ak je pravdepodobné, že bude v budúcnosti dosahovať také daňové zisky, voči ktorým sa odpočítateľné prechodné rozdiely budú môcť použiť. Odložená daň, ktorá sa vzťahuje na položky preceňované do výkazu zmien vo vlastnom imaní, je vykázaná vo vlastnom imaní a nie vo výkaze ziskov a strát a iného komplexného výsledku. Odložené daňové pohľadávky a záväzky sa nediskontujú.

Ocenenie na účely solventnosti

Na základe princípov ocenenia pre účel solventnosti sa odložená daň z aktív alebo záväzkov počíta ako rozdiel precenenia aktív a pasív, na ktorý sa uplatní aktuálna daňová sadzba a započíta sa položka odloženej dane z účtovnej závierky.

5.2. Technické rezervy poisťovne

5.2.1. Ocenenie na účely solventnosti

Technické rezervy zodpovedajú sume, ktorú by poisťovňa musela zaplatiť, ak by okamžite previedla svoje poistné záväzky inej poisťovni. Vo všeobecnosti sa technické rezervy, v ekonomickej súvahe ocenené na účely solventnosti, vyjadrujú ako súčet najlepšieho odhadu záväzkov a rizikovej prirážky:

- **Najlepší odhad** zodpovedá budúcim priemerným peňažným tokom vážených pravdepodobnosťou ich výskytu s prihliadnutím na časovú hodnotu peňazí s použitím príslušnej štruktúry bezrizikovej úrokovej miery.
- **Riziková prirážka (marža)** sa vypočíta ako náklady akcionára na poskytnutie sumy použiteľných vlastných zdrojov rovnajúce sa kapitálovej požiadavke solventnosti potrebnej na podporu poistných a zaistných záväzkov počas ich životnosti. Náklady na kapitál definuje regulátor sadzbou 6%.

Výnimka z požiadavky vypočítat' najlepši odhad záväzkov a riziková prirážku je pre poistné záväzky, pri ktorých je možné hodnotu záväzkov životného poistenia spoľahlivo replikovať pomocou finančných nástrojov, pre ktoré je možné spoľahlivo sledovať trhovú hodnotu. Hodnota technických rezerv spojených s týmito budúcimi peňažnými tokmi sa určí "ako celok" (t. j. žiadny samostatný výpočet najlepšieho odhadu a rizikovej marže) na základe trhovej hodnoty finančných nástrojov. V praxi sa technické rezervy vypočítané "ako celok" vzťahujú na portfólio zmlúv investičného životného poistenia, kde podkladovým aktívom sú investičné fondy.

Technické rezervy v životnom poistení sa vo všeobecnosti vzťahujú na tie poistné záväzky, ktoré sa "určujú na podobnom technickom základe ako životné poistenie", aj keď nie sú životným poistením z čisto právneho hľadiska. V praxi sa klasifikácia životných resp. neživotných záväzkov zakladá na aktuárskych technikách používaných na výpočet technických rezerv. Toto rozdelenie, špecifické pre ocenenie pre účel solventnosti, prináša určité rozdiely v klasifikácii najmä pre zdravotné poistenie ako je poistenie trvalých následkov úrazu, poistenie vážnej choroby, invalidity, atď.

Tabuľka 5-3: Technické rezervy

<i>tis. Eur</i>	31.12.2017	31.12.2018	Rozdiel	% Rozdiel
Najlepší odhad záväzkov pre životné poistenie - pred zaistením	237 092	210 915	-26 177	-11,0%
Najlepší odhad záväzkov pre životné poistenie - po zaistení	236 959	210 885	-26 074	-11,0%
Pohľadávky zo zaistenia - životné poistenie	-133	-30	103	-77,6%
Riziková prirážka	7 476	8 932	1 456	19,5%
Technické rezervy - životné poistenie (pred zaistením)	244 568	219 847	-24 721	-10,1%
Technické rezervy - životné poistenie (po zaistení)	244 435	219 817	-24 618	-10,1%
Najlepší odhad záväzkov pre neživotné poistenie - pred zaistením	12 735	8 869	-3 866	-30,4%
Najlepší odhad záväzkov pre neživotné poistenie - po zaistení	13 003	9 251	-3 753	-28,9%
Pohľadávky zo zaistenia - neživotné poistenie	269	382	113	42,1%
Riziková prirážka	2 737	2 900	163	6,0%
Technické rezervy pre neživotné poistenie (pred zaistením)	15 472	11 769	-3 703	-23,9%
Technické rezervy pre neživotné poistenie (po zaistení)	15 740	12 151	-3 589	-22,8%
Celkový najlepšie odhad záväzkov spolu (pred zaistením)	249 827	219 783	-30 043	-12,0%
Celkový najlepšie odhad záväzkov (po zaistení)	249 963	220 135	-29 827	-11,9%
Celkové pohľadávky zo zaistenia	136	352	216	159,3%
Celková riziková prirážka	10 213	11 832	1 619	15,9%
Celkové technické rezervy (pred zaistením)	260 040	231 616	-28 424	-10,9%
Celkové technické rezervy (po zaistení)	260 176	231 968	-28 208	-10,8%

Vzhľadom na malý vplyv zaistenia sú hodnoty v nasledujúcom texte uvádzané pred zaistením.

Pri výpočte najlepšieho odhadu je vykonaná projekcia odhadovaných budúcich finančných tokov. Peňažné toky sú následne diskontované pomocou bezrizikovej úrokovej miery predpísanej regulátorom. Spoločnosť používa tzv. korekciu volatility, aby sa zohľadnil dlhodobý investičný horizont aktív pokrývajúcich poistné záväzky. Dopad uplatnenia korekcie volatility k 31.12.2018 predstavuje 3 151 tis. Eur a uplatňuje sa najmä na záväzky zo životného poistenia.

Tabuľka 5-4: Korekcia volatility

tis. Eur	Technické rezervy s korekciou volatility			Technické rezervy bez korekcie volatility			Rozdiel s a bez korekcie volatility		
	Najlepší odhad záväzkov pred zaistením	Riziková prírážka	Tech. Rezervy pred zaistením	Najlepší odhad záväzkov pred zaistením	Riziková prírážka	Tech. Rezervy pred zaistením	Najlepší odhad záväzkov pred zaistením	Riziková prírážka	Tech. Rezervy pred zaistením
Záväzky z neživotného poistenia	8 869	2 900	11 769	8 902	2 970	11 873	33	70	104
Záväzky zo životného poistenia	210 915	8 932	219 847	213 427	9 468	222 895	2 512	535	3 048
Spolu	219 783	11 832	231 616	222 329	12 438	234 767	2 546	605	3 151

Pri výpočte najlepšieho odhadu záväzkov sa poistné zmluvy rozdeľujú do takzvaných "homogénnych rizikových skupín". Ide o skupiny zmlúv s podobnými rizikovými charakteristikami a dynamikou, pre ktoré sa môžu použiť rovnaké predpoklady na projektovanie budúcich peňažných tokov.

Výpočet najlepšieho odhadu záväzkov zohľadňuje neistoty v peňažných tokoch. Je nutné poznamenať, že miera neistoty neznamená, že by sa do najlepšieho odhadu mali zahrnúť dodatočné prírážky.

Zahrnutie týchto neistôt vyžaduje, aby sa v metodike oceňovania zohľadnili charakteristiky peňažných tokov. To vedie k špecifickým zdrojom neistoty, napr.:

- načasovanie, frekvencia a výška poistných udalostí,
- výšku nárokov a dobu potrebnú na ich vysporiadanie,
- výšku nákladov v budúcnosti,
- správanie sa poistených,
- očakávaný budúci vývoj, ako napríklad budúci demografický, právny, medicínsky, technologický, sociálny a environmentálny vývoj, vrátane inflácie (špecifickej pre daný subjekt aj pre portfólio),
- vzájomná závislosť medzi jednotlivými zdrojmi neistoty.

Tabuľka 5-5: Ocenenie technických rezerv

tis. Eur	Hodnota na účely solventnosti	Účtovná hodnota	Rozdiel
Životné poistenie	112 562	105 565	6 997
Investičné životné poistenie	104 493	106 978	-2 485
Zdravotné poistenie (SLT)	2 792	7 691	-4 899
Neživotné poistenie	11 769	33 472	-21 703
Celkom technické rezervy	231 616	253 706	-22 090

Rozdiel ocenenia technických rezerv medzi hodnotou na účely solventnosti a zaúčtovanou hodnotou za rok 2018 predstavuje 22 090 tis. Eur.

Rezervy pre životné poistenie sú vyššie podľa ocenenia pre účely solventnosti o 6 997 tis. Eur, čo je spôsobené najmä použitím bezrizikovej úrokovej miery na diskontovanie finančných tokov namiesto použitia technickej úrokovej miery, ako aj použitím novších technických parametrov na úmrtnosť, atď.

Ďalším významným rozdielom medzi rezervami na účely solventnosti a rezervami pre účel účtovnej závierky je odlišné uplatnenie zmluvného ohraničenia. Rezerva na poistné pre účely solventnosti zahŕňa aj poistné a poistné udalosti, pri ktorých je poistné obdobie ohraničené možnosťou uplatnenia jednostranného práva poisťovne ukončiť zmluvu, odmietnuť poistné alebo zmeniť výšku poistného.

5.2.1.1. Najlepší odhad rezerv v životnom poistení

Pre stanovenie hodnoty záväzkov životného poistenia sa používajú techniky podobné životnému poisteniu pri projekcii budúcich peňažných tokov.

To znamená že projekcie peňažných tokov sa počítajú podľa jednotlivých poistných rizík na poistnej zmluve kde sa berú do úvahy biometrické parametre poistenej osoby napr. vek, pohlavie atď. Iba v situáciách, keď tento výpočet nie je vhodný resp. je nepraktický, môžu byť zmluvy zoskupené a metodika sa potom uplatňuje na skupinu poistných rizík resp. zmlúv. Toto zoskupovanie podlieha prísnyim podmienkam (musí poskytnúť približne rovnaké výsledky ako výpočet po zmluvách).

Pri výpočte najlepšieho odhadu záväzkov životného poistenia sa berú do úvahy nasledujúce peňažné toky:

Prichádzajúce peňažné toky (in-flow) obsahujú hrubé poistné zahrnuté v rámci zmluvných ohraničení k dátumu ocenenia. Do prichádzajúcich finančných tokov patria aj všetky ostatné príjmové peňažné toky, napríklad regresy. Výnosy z investícií (prijaté úroky, dividendy ...) sa neberú do úvahy. V prípade zmlúv investičného životného poistenia sa berie do úvahy iba tzv. rizikové poistné alebo poplatky.

Odchádzajúce peňažné toky obsahujú nasledovné položky:

- výplatu dávok poistníkom a príjemcom poistných plnení: plnenie po zániku zmluvy, poistné plnenie pozostalým, dávky v invalidite, vážnej chorobe a úraze, odkupy, anuitné výplaty, bonusy z podielu na zisku, platby v súvislosti s ďalšími pripoisteniami,
- platby na poistné plnenia, ktoré vzniknú poisťovateľovi pri poskytovaní zmluvných výhod, ktoré sú vyplácané v naturáliách (ak existujú),
- výdavky, ktoré vznikli pri plnení poistných záväzkov, ako napríklad: administratívne náklady, náklady na správu investícií, náklady na správu poistných udalostí, obstarávacie náklady, režijné náklady. Projekcia nákladov zahŕňa budúcu očakávanú infláciu.

Metóda projekcie peňažných tokov zahŕňa aj trhovú hodnotu zmluvných opcií a garancií súvisiacich s poistnými zmluvami.

Zmluvná opcia je definovaná ako právo na zmenu poistného plnenia, ktoré sa môže prijať na základe voľby vlastníka opcie (vo všeobecnosti poistníka) za vopred stanovených podmienok. Uplatnenie opcie závisí na rozhodnutí vlastníka, príkladmi opcií sú:

- možnosť odkúpenia: poistník má právo úplne alebo čiastočne odkúpiť časť zmluvy a získať vopred definované poistné plnenie,
- uvedenie zmluvy do splateného stavu: poistník má právo prestať platiť poistné a zmeniť tak výšku poistnej sumy, platby poistného sa v budúcnosti nesmú opätovne aktivovať (táto zmena je trvalá),
- možnosť dočasného neplatenia poistného: poistník má právo čiastočne alebo úplne prestať platiť poistné, ale s možnosťou opätovného aktivovania platieb v budúcnosti,
- možnosť voľby plnenia prostredníctvom anuity: poistník má právo vybrať si medzi vyplatením paušálnej dávky na prežitie alebo rentou pri vopred stanovenej minimálnej miere konverzie.
- možnosť zmeny zmluvy: poistník má právo zmeny z jednej zmluvy na inú za vopred daných podmienok a vo vopred stanovenom čase,
- možnosť predĺženia krytia: poistník má právo predĺžiť obdobie krytia po uplynutí pôvodnej zmluvy bez toho, aby predložil ďalšie dôkazy o zdraví,

- pripísanie podielu na výnosoch: za vopred definovaných podmienok sa klientovi pripíše podiel na výnosoch, ktorý má vopred uvedený vzorec výpočtu.

Finančná garancia sa uplatňuje, ak existuje možnosť odovzdania škody alebo získanie ďalších výhod v dôsledku vývoja finančných premenných (napr.: návratnosť investícií z portfólia základných aktív, výkonnosť indexov a pod.) V prípade garancií je spúšťačiaci mechanizmus automatický (je stanovený v podmienkach zmluvy) a teda nezávisí od rozhodnutia poistníka. V nasledujúcom zozname sú uvedené niektoré príklady bežných finančných garancií, ktoré bývajú uvedené v zmluvách životného poistenia:

- garantovaný investovaný kapitál: zahŕňa kapitálovú garanciu počiatočnej investície, zvyčajne vo výške stanoveného percentuálneho podielu. Toto je možné považovať za 0% záruku úrokových sadzieb (napr. garantovaný návrat investícií do podielových fondov (IŽP)),
- garantovaný minimálny výnos z investícií: je poskytnutá záruka na minimálny úrok (napr.: investičné poistenie s garantovaným minimálnym výnosom navýšené o variabilnú nezaručenú výšku podielu na zisku),
- technická úroková miera: technická rezerva sa zhodnocuje o započítanú technickú úrokovú mieru bez ohľadu na to, aký finančný výnos spoločnosť dosiahla.

Ak sa očakáva, že na poistné zmluvy bude pripísaný podiel na výnosoch, toto rozdelenie zisku je zahrnuté aj do projekcie peňažných tokov.

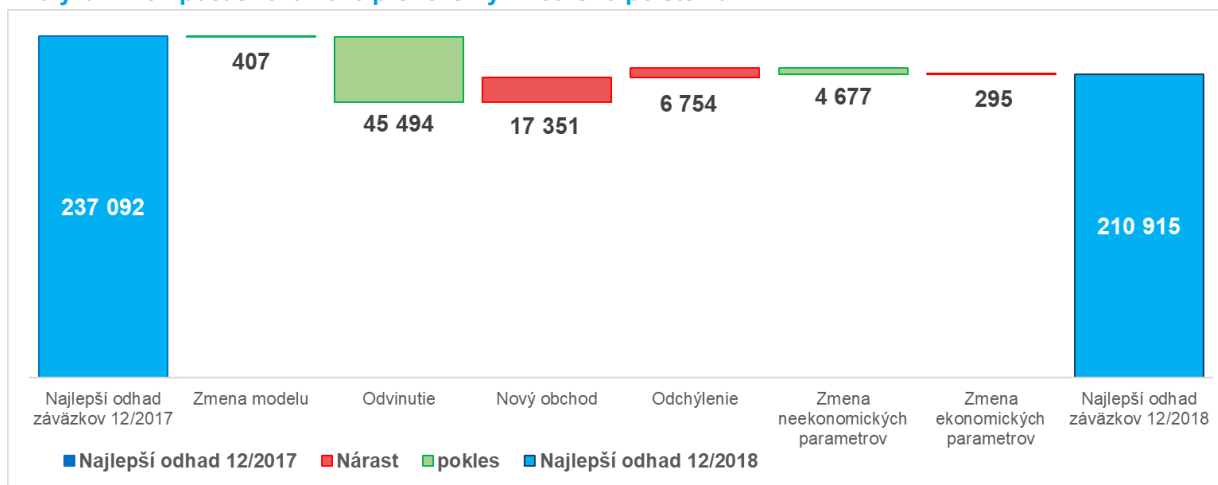
Nasledujúca tabuľka predstavuje najlepší odhad záväzkov zo životného poistenia.

Tabuľka 5-6: Rozdelenie najlepšieho odhadu rezerv v životnom poistení na skupiny činnosti

<i>tis. Eur</i>	<i>Najlepší odhad záväzkov k 31.12.2017</i>	<i>Najlepší odhad záväzkov k 31.12.2018</i>	<i>Rozdiel</i>
(29) Zdravotné poistenie podobné životnému	-1 451	-1 329	122
(30) Poistenie s podielom na zisku	118 340	116 269	-2 071
(31) Investičné životné poistenie	123 903	103 566	-20 337
(32) Ostatné životné poistenie	-7 004	-10 047	-3 043
(33) Anuity plynúce z neživotných zmlúv (zdravie)	2 648	1 834	-814
(34) Anuity plynúce z neživotných zmlúv (život)	656	622	-34
Spolu (pred zaistením)	237 092	210 915	-26 177

Najlepší odhad záväzkov pred zaistením v životnom poistení medziročne poklesol o 26 177 tis. Eur. Rozdiel je významne ovplyvnený klesajúcim portfóliom v produktoch investičného životného poistenia s jednorazovo plateným poistným.

Analýza zmien počas roka 2018 pre rezervy životného poistenia

Analýza zmien najlepšieho odhadu technických rezerv životného poistenia

Zmena modelu ilustruje, aký by bol výsledok predchádzajúceho obdobia pri použití súčasného modelu.

Odvinutie ilustruje, aký výsledok bol očakávaný na konci obdobia 2018 pri všetkých predpokladoch nezmenených (ide o vypustenie projektovaných finančných tokov sledovaného obdobia).

Nový obchod ilustruje vplyv nových zmlúv z roku 2018 (alebo poistných udalostí vzniknutých v 2018), t.j. takých, ktorých začiatok ohraničenia je po dátume konca predchádzajúceho obdobia.

Odchýlenie predstavuje odchýlku aktuálne známych skutočností (k 31.12.2018) od pôvodne predpokladaných (k 31.12.2017) za sledované obdobie 2018 - vplyv rozdielu medzi projektovaným a aktuálne známym predpokladom na konci aktuálneho obdobia na portfóliu z 31.12.2017.

Zmena neekonomických predpokladov predstavuje dopad nových neekonomických predpokladov (škodovosť, nákladovosť, stornovanosť atď.) prehodnotených počas roku 2018 implementovaných do modelu 2018 pri nezmenených ekonomických predpokladoch.

Zmena ekonomických predpokladov predstavuje dopad nových ekonomických predpokladov (úroková sadzba, inflácia atď.) prehodnotených počas roku 2018 s neekonomickými predpokladmi prehodnotenými počas roku 2018 a s modelom 2018.

5.2.1.2. Najlepší odhad rezerv v neživotnom poistení

Rovnaké všeobecné zásady, ako sa uvádzajú pri výpočte technických rezerv v životnom poistení, sa uplatňujú aj v neživotnom poistení.

Pri neživotných záväzkoch sa pri projekcii budúcich peňažných tokov používajú tzv. "techniky podobné neživotnému poisteniu", t.j. nevychádza sa z biometrických parametrov.

Spoločnosť aplikuje výpočty, ktoré sú vykonané oddelene pre "rezervy na poistné" a "rezervy na poistné udalosti":

Rezervy na poistné sa vzťahujú k záväzkom na poistné udalosti, ku ktorým dôjde v budúcnosti po dátume ocenenia, ale počas zostávajúceho obdobia platnosti (doba krytia) existujúcich poistných zmlúv, ktoré má poisťovňa v portfóliu v rámci zmluvných ohraničení.

Výpočet hrubého najlepšieho odhadu rezerv na poistné sa vzťahuje na:

- očakávané budúce poistné pre existujúce zmluvy,
- budúce platby poistného plnenia na existujúcich zmluvách z budúcich poistných udalostí vzniknutých po dátume oceňovania, ktoré sú poistené podľa platných zmlúv,
- výdavky (alokované a nealokované náklady na poistné plnenia, ako aj administratívne náklady na platné zmluvy, obstarávacie náklady, režijné náklady, náklady na správu investícií) súvisiace s vyššie uvedeným.

Rezerva na poistné je vypočítaná na základe predpokladu, že portfólio poistných zmlúv v určitej skupine činnosti je dostatočne stabilné, takže nároky na poistné plnenia z minulosti môžu byť použité na odhadovanie pohľadávok, ktoré sa vyskytnú v budúcnosti. Tiež predpoklady týkajúce sa načasovania budúcich peňažných tokov sú založené na skúsenostiach z minulých poistných udalostí.

Rezervy na poistné udalosti, ktoré už vznikli, ale ešte neboli vybavené, bez ohľadu na to, či boli pohľadávky vyplývajúce z týchto udalostí nahlásené alebo nie.

Najlepší odhad rezerv na poistné udalosti zahŕňa aj rezervy na náklady spojené s likvidáciou udalosti.

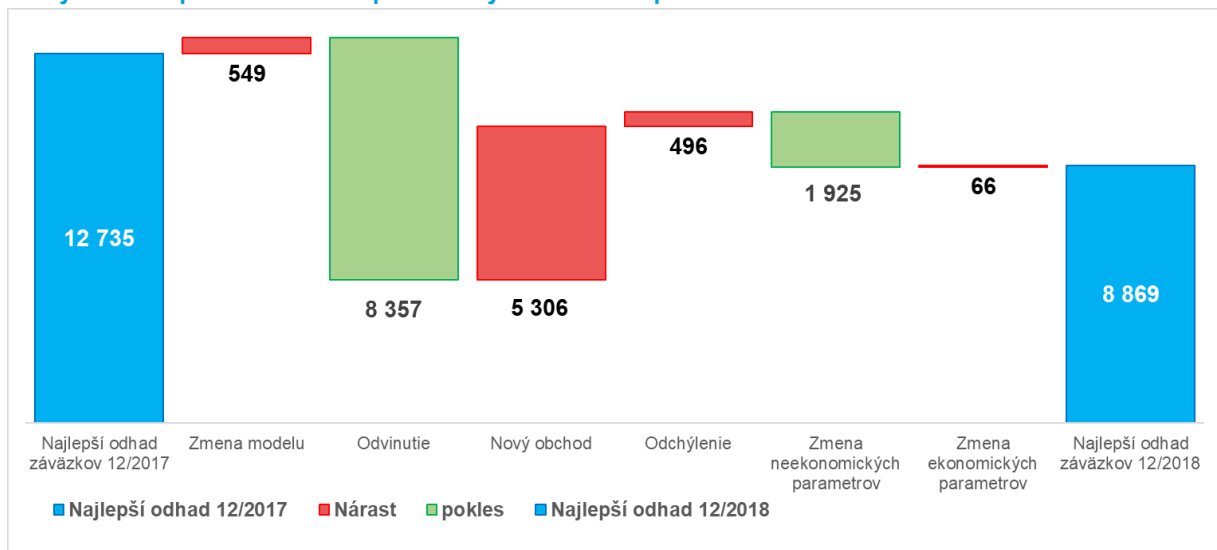
Rezervy na poistné plnenia vo forme annuity (renty) vyplývajúce z neživotného poistenia, najmä poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, sú súčasťou životných technických rezerv. Dôvodom je podobný technický základ ako pri životnom poistení.

Tabuľka 5-7: Rozdelenie najlepšieho odhadu rezerv v neživotnom poistení na skupiny činnosti

tis. Eur	Najlepší odhad záväzkov k 31.12.2017	Najlepší odhad záväzkov k 31.12.2018	Rozdiel
(02) Poistenie zabezpečenia príjmu	-1 026	-1 056	-30
(04) Povinné zmluvné poistenie	5 360	4 870	-490
(05) Ostatné poistenie motorových vozidiel (CASCO)	1 786	1 428	-358
(06) Národné, letecké a dopravné poistenie	19	17	-1
(07) Poistenie proti požiaru a iným majetkovým škodám	5 287	2 533	-2 754
(08) Poistenie všeobecnej zodpovednosti	845	489	-356
(09) Poistenie úvery a kaucie	0	0	0
(10) Poistenie právnej ochrany	0	0	0
(11) Asistenčné služby	459	625	166
(12) Rôzne finančné straty	6	-36	-43
Spolu (pred zaistením)	12 735	8 869	-3 866

Najlepší odhad záväzkov v neživotnom poistení medziročne klesol o 3 866 tis. Eur. V poistení proti požiaru a iným majetkovým škodám nastal pokles najmä vďaka priaznivému vývoju poistných udalostí v roku 2018.

Analýza zmien počas roka 2018 pre rezervy neživotného poistenia

Definícia stĺpcov je analogická ako pri záväzkoch životného poistenia.

5.2.2. Oceňovanie podľa účtovnej závierky

Technické rezervy sa vytvárajú v dostatočnej výške na to, aby bola v každom okamihu zabezpečená schopnosť poisťovne uhradiť v plnej miere všetky záväzky poisťovne vyplývajúce z uzatvorených poistných zmlúv.

Spoločnosť vytvára nasledovné poistné rezervy:

- rezerva na poistné budúcich období,
- rezerva na neukončené riziká,
- rezervy na životné poistenie,
- rezerva na krytie rizika z investovania finančných prostriedkov v mene poistených,
- rezervy na poistné plnenia zo životného poistenia,
- rezervy na poistné plnenia z neživotného poistenia,
- rezerva na poistné prémie a zľavy.

5.2.2.1. Rezerva na poistné budúcich období

Rezerva na poistné budúcich období sa tvorí pre zmluvy s bežne plateným predpisom poistného a jej výška predstavuje nezaslúženú časť predpisu poistného vzťahujúceho sa na budúce účtovné obdobia. Táto rezerva sa stanovuje ako súčet rezerv vypočítaný týmto spôsobom pre jednotlivé zmluvy metódou „pro rata temporis“. V poisteniach s kapitálovou hodnotou a investičných životných poisteniach je časovo rozlíšená len nerezervotvorná časť poistného (poistné po odpočítaní rezervotvornej zložky), pretože rezervotvorná časť celého poistného je tvorená v rezerve na životné poistenie, resp. rezerve na krytie rizika z investovania finančných prostriedkov v mene poistených.

5.2.2.2. Rezerva na neukončené riziká

Rezerva na neukončené riziká sa tvorí, ak predpísané poistné, ktoré sa vzťahuje na budúce účtovné obdobie, nie je dostatočné na krytie všetkých poistných plnení z poistných udalostí a nákladov, ktoré nastanú v budúcom období a vzťahujú sa na platné poistné zmluvy.

5.2.2.3. **Rezervy na životné poistenie**

Rezervy na životné poistenie vytvorené Spoločnosťou sú nasledovné:

Individuálna rezerva na životné poistenie je tvorená zo sporiacej časti poistného a z priznaných podielov na prebytkoch. Je evidovaná individuálne k príslušným zmluvám životného poistenia. Táto rezerva nie je zillmerizovaná, k zillmerizácii dochádza až v okamihu výplaty odkupnej hodnoty, resp. pri redukcii poistnej doby. Výnimku tvoria zmluvy produktov Spektrum a KZP Komplet, kde sa obstarávacie náklady umoria v prvých 2 rokoch poistenia vo forme alokačných poplatkov a rezervu tvoria nezáporné kapitálové hodnoty. Rezerva v sebe zahŕňa kapitálové hodnoty jednotlivých poistných zmlúv kapitálového životného poistenia vrátane pripísaných podielov na prebytkoch z minulých rokov, ako aj z bežného roka, akumulované mimoriadne poistné a akumulovaný podiel na zisku poistení s kolektívnou rezervou (eviduje sa individuálne ku každej poistnej zmluve). Rezerva v sebe zahŕňa aj teoretické dotácie do kapitálových hodnôt z dlžných nezaplatených predpisov poistného.

Kolektívna rezerva na životné poistenie s podielom na zisku je rezerva tvorená zillmerizovanými rezervami produktov životného poistenia s kolektívnou rezervou a rezervou na už vyplácané starobné dôchodky (vrátane nákladov na výplatu dôchodkov).

Kolektívna rezerva na životné poistenie bez podielu na zisku predstavuje súbor rezerv vypočítavaných poistno-matematickými metódami s charakterom prospektívnych rezerv, ktoré nezakladajú nárok klienta na podiele na prebytkoch. Sú určené na pokrytie budúcich záväzkov poisťovne vyplývajúcich z oslobodenia od platenia poistného v dôsledku invalidity, vážnej choroby a úmrtia zaopatrovateľa, z vyplácania pozostalostných dôchodkov a z vyplácania dočasnej renty. Ďalej sú v tejto rezerve zahrnuté poistno-matematické rezervy rizikového poistenia pre prípad smrti, rizikového pripoistenia pre prípad smrti a vážnej choroby, pre prípad smrti s klesajúcou poistnou sumou, pre prípad invalidity, pre prípad hospitalizácie, pre prípad práceneschopnosti, pre prípad dočasnej renty a poistno-matematické rezervy určené na pokrytie zvýšeného rizika úmrtia a vážnej choroby tých klientov, u ktorých bola stanovená riziková prirážka.

Rezerva na podiel na zisku predstavuje rezervu na predpokladané podiely na zisku za dané obdobie.

Rezerva na poistenie dlžníkov predstavuje rezervu vypočítanú pre produkty skupinového bankopoistenia. Výpočet sa vykonáva prospektívnou poistno-matematickou metódou.

Deficitná rezerva sa vytvára z dôvodu, aby technické rezervy poisťovne boli dostatočné na úhradu záväzkov poisťovne voči poisteným. Deficitná rezerva je vypočítaná ako kladný rozdiel medzi trhovo ocenenými záväzkami vyplývajúcimi z uzatvorených poistných zmlúv životného poistenia a súčtom technických rezerv vzťahujúcich sa k poistným zmluvám životného poistenia ocenených pomocou poistno-matematických predpokladov 1. rádu. Na základe testu primeranosti rezerv k 31. decembru 2018 nevznikla potreba vytvárania deficitnej rezervy a jej konečný zostatok predstavuje 0 Eur.

5.2.2.4. **Rezerva na krytie rizika z investovania finančných prostriedkov v mene poistených**

Rezerva na krytie rizika z investovania finančných prostriedkov v mene poistených sa tvorí v životnom poistení, kde ekonomické riziko premenlivosti výnosov alebo rastu investovaných prostriedkov nesie výlučne osoba, ktorá uzavrela s poisťovňou poistnú zmluvu o investičnom životnom poistení. Táto technická rezerva je určená ako aktuálna hodnota finančných prostriedkov investovaných v mene poistených za všetky takéto poistné zmluvy v životnom poistení.

5.2.2.5. Rezervy na poistné plnenia zo životného poistenia

Tieto rezervy sú určené na krytie záväzkov z poistných udalostí vzniknutých, ale doposiaľ nezlikvidovaných. Tvorba rezerv na poistné plnenia vychádza z toho, že všetky náklady vzniknuté v sledovanom období by mali byť v tomto období aj zaúčtované. Rezervy na poistné plnenia predstavujú odhad celkových nákladov, ktoré vyplývajú z úhrad všetkých poistných plnení za poistné udalosti, ktoré nastali do konca sledovaného obdobia, znížené o už vyplatené poistné plnenia vo vzťahu k týmto poistným udalostiam. Rezervy zahŕňajú aj predpokladané náklady spojené s vybavením poistných udalostí.

Rezervu na poistné plnenia je možné rozdeliť na:

- RBNS (Reported But Not Settled) - rezervu na poistné plnenie z poistných udalostí nahlásených do konca sledovaného obdobia, ale v tomto sledovanom období nezlikvidovaných,
- IBNR (Incurred But Not Reported) - rezervu na poistné plnenie z poistných udalostí vzniknutých, ale do konca sledovaného obdobia nenahlásených.

Výška RBNS rezervy sa určí ako súhrn rezerv vypočítaných pre jednotlivé poistné udalosti.

Výška IBNR sa stanovuje na základe metódy „reťazového rebríka“ pre úrazové pripoistenie (riziká: denné odškodné a smrť následkom úrazu), poistenie spotrebných úverov a leasingu (riziká: smrť, invalidita) a pre riziká smrti, vážnej choroby a oslobodenia platenia od poistného.

Pre riziko trvalých následkov sa IBNR stanovuje na základe metódy očakávaného škodového percenta. Pre ostatné riziká sa IBNR stanovuje (kvôli neexistencii historických dát) ako súčet 3-mesačných rizikových poistných jednotlivých zmlúv.

Pre produkty skupinového bankopoistenia (okrem poistenia spotrebných úverov a leasingu) sa IBNR tvorí ako súčet 1-mesačného rizikového poistného pre kryté riziká (smrť, invalidita) a 3-mesačných rizikových poistných pre kryté riziká (práceschopnosť).

5.2.2.6. Rezervy na poistné plnenia z neživotného poistenia

Aj v neživotnom poistení sa vytvárajú RBNS a IBNR rezervy.

Rezervy na poistné plnenia sú vypočítané ako súhrn rezerv stanovených pre jednotlivé poistné udalosti, navýšené o kvalifikovaný odhad očakávaných dodatočných plnení. Rezervy zahŕňajú aj všetky predpokladané náklady spojené s vybavením poistných udalostí a sú znížené o predpokladanú výšku vymáhateľných pohľadávok.

RBNS sa vykazuje pri registrácii poistnej udalosti vo výške očakávaného plnenia. V priebehu likvidácie poistných udalostí sa RBNS rezerva priebežne prehodnocuje, a to podľa výsledkov vyšetrovania rozsahu spôsobenej škody, prípadne na základe vplyvu nových ekonomických, právnych a sociálnych skutočností. RBNS rezerva na poistné plnenie vo forme anuitnej renty sa tvorí na základe poistno-matematických metód.

V prípade produktov s nedostatočnou históriou a povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa pre výpočet IBNR rezervy používa metóda očakávaného škodového percenta. V prípade produktov s dostatočnou históriou je aplikovaná metóda „reťazového rebríka“. IBNR rezerva pre prípad straty zamestnania sa tvorí ako súčet rizikového poistného za posledné tri mesiace.

5.3. Iné záväzky

Iné záväzky predstavujú aktuálne záväzky poisťovne, ktoré vznikli v dôsledku minulých udalostí, vysporiadaním ktorých sa očakáva úbytok vlastných zdrojov poisťovne. Medzi záväzky, iné ako technické rezervy, patria:

1. záväzky vyplývajúce z poistenia a záväzky voči sprostredkovateľom,
2. záväzky vyplývajúce zo zaistenia,
3. záväzky nevyplyvajúce z poistenia a zaistenia (napr. záväzky z dodávateľsko-odberateľských vzťahov),
4. zamestnanecké požitky,
5. odložený daňový záväzok.

Oceňovanie záväzkov v poisťovni je konzistentné s metódami stanovenými v Medzinárodných účtovných štandardoch, ktoré Komisia prijala v súlade s nariadením (ES) č. 1606/2002, okrem prípadu, keď sa vyžaduje používanie špecifickej metódy oceňovania vo vzťahu k záväzku alebo keď je umožnené používať metódy založené na metóde oceňovania, ktorú používa Spoločnosť na zostavenie svojej účtovnej závierky.

Podstatnú časť spomenutých záväzkov predstavujú krátkodobé záväzky, nakoľko ich splatnosť je do dvanástich mesiacov od súvahového dňa.

Suma ostatných záväzkov iných ako sú technické rezervy predstavuje iba 5,5 % z celkovej hodnoty pasív. Rozdiel v oceňovaní záväzkov iných ako technických rezerv v poisťovni podľa IFRS a podľa pravidiel pre oceňovania na účely solventnosti sa týka ocenenia odloženého daňového záväzku, ktorý k 31.12.2018 bol vykázaný podľa IFRS vo výške 0 tis. Eur, viď tabuľku 5-8.

Tabuľka 5-8: Rozdiely v ocenení podľa IFRS a pre účely solventnosti k 31. decembru 2018

tis. Eur	Solventnosť II hodnota	IFRS hodnota	Rozdiel
Odložené daňové záväzky	5 547	-	5 547
Celkom za pasíva	5 547	-	5 547

5.4. Alternatívne metódy oceňovania

V prípade oceňovania aktív sa pre väčšinu cenných papierov používajú kótované trhové ceny založené na kritériách pre aktívne trhy a oceňujú sa v zmysle IFRS. Tieto cenné papiere sú oceňované modelom „Marked to market“ ako aktíva úrovne 1.

Pre ostatné cenné papiere, ktoré nie sú ocenené kótovanými cenami na aktívnom trhu, sa používajú interné oceňovacie modely založené na pozorovateľných parametroch trhových premenných, a sú definované ako aktíva úrovne 2.

Nelikvidné vládne a podnikové cenné papiere sú oceňované interným modelom diskontovaných peňažných tokov za využitia základnej úrokovej krivky a úrokových rozpätí, ktoré sú určené na základe parametrov podobných dlhopisov, pre ktoré existuje kotácia trhovej ceny.

Slovenské hypotekárne záložné listy, termínované vklady a zmenky sú oceňované na základe interných modelov a v súlade s internými pravidlami a metodológiou pre finančné nástroje.

Všetky aktíva poisťovne k dátumu 31.12.2018 spadali do aktív úrovne 1 alebo do úrovne 2.

5.5. Ďalšie informácie

5.5.1. Účtovné princípy účinné od 1.1.2018

Spoločnosť prijala k 1. januáru 2018 štandard **IFRS 9 Finančné nástroje (2014)**, ktorý je účinný pre účtovné obdobie začínajúce 1. januára 2018 alebo neskôr, a ktorý nahrádza štandard IAS 39 (Finančné nástroje: Vykazovanie a oceňovanie). Prijatie IFRS 9 štandardu viedlo k zmenám v účtovných princípoch a úpravám účtovných hodnôt vo finančných výkazoch. Spoločnosť nevyužila možnosť, ktorú ponúka IASB, na dočasné odloženie implementácie IFRS 9 pre poisťovne. Spoločnosť neprijala IFRS 9 štandard v predošlých účtovných obdobiach. Štandard IFRS 9 významne zmenil aj iné štandardy súvisiace s finančnými nástrojmi, ako napríklad **IFRS 7 Finančné nástroje: zverejňovanie**.

Dopad vzťahujúci sa k finančným aktívam z prvého uplatnenia IFRS 9 štandardu predstavoval zníženie Vlastného imania o (1 478) tis. EUR pred daňou ((1 168) tis. EUR po dani) a pozostával zo:

- a) zmeny v klasifikácii a oceňovaní finančných aktív vo výške (1 432) tis. EUR pred daňou a
- b) zvýšenia opravných položiek o (46) tis. EUR pred daňou

5.5.2. Účtovné princípy účinné po 31.12.2018

Nasledujúce IFRS štandardy boli vydané a nadobúdajú platnosť po roku 2018. Spoločnosť tieto štandardy predčasne neaplikovala.

IFRS 16 Lízingy je účinný pre účtovné obdobie začínajúce 1. januára 2019 alebo neskôr. IFRS 16 stanovuje princípy účtovania, oceňovania a vykazovania pre obe strany, zákazníka (nájomcu) a dodávateľa (prenajímateľa). Nový štandard požaduje, aby nájomcovia účtovali väčšinu lízingu vo svojich finančných výkazoch. Nájomcovia použijú jediný účtovný model pre všetky lízingy, s určitými výnimkami. Účtovníctvo prenajímateľa ostáva nezmenené. Prvotné uplatnenie štandardu IFRS 16 bude mať nevýznamný dopad na bilančnú sumu Spoločnosti.

IFRS 17 Poistné zmluvy je účinný pre účtovné obdobie začínajúce 1. januára 2022 alebo neskôr (ešte podlieha schváleniu Európskou úniou), pričom vyžaduje porovnateľné hodnoty. V máji 2017 IASB vydala IFRS 17, nový komplexný účtovný štandard pre poistné zmluvy pokrývajúci účtovanie a oceňovanie, vykazovanie a zverejňovanie. Akonáhle bude účinný, nahradí štandard IFRS 4 (poistné zmluvy), ktorý bol vydaný v roku 2005. Spoločnosť očakáva významný dopad na finančné výkazy. IFRS 17 sa vzťahuje na všetky typy poistných zmlúv (životné, neživotné, priame poistenie a zaistenie), bez ohľadu na typ spoločnosti, ktorá ich vydáva, ako aj na určité garancie a finančné nástroje s prvkami dobrovoľnej spoluúčasti. Štandard upravuje aj výnimky. Celkovým zámerom IFRS 17 je poskytnúť užitočnejší účtovný model pre poisťovacie zmluvy, ktorý bude konzistentne využívaný poisťovateľmi, na rozdiel od požiadaviek IFRS 4, ktoré sú z veľkej časti založené na predchádzajúcich lokálnych účtovných politikách. IFRS 17 poskytuje komplexný model pre poisťovacie zmluvy zahŕňajúc všetky relevantné účtovné aspekty. Podstatou IFRS 17 je všeobecný model obohatený o špecifické úpravy pre zmluvy s priamymi znakmi participácie („the variable fee approach“) a zjednodušený prístup („the premium allocation approach“) najmä pre zmluvy na krátke obdobie. V súčasnosti prebieha v Spoločnosti analýza dopadu, ktorá je inherentnou časťou IFRS 17 projektu.

6. Riadenie kapitálu

Spoločnosť je v súlade s novými legislatívnymi pravidlami pre výšku kapitálovej primeranosti pre účel solventnosti, nového regulačného rámca pre poisťovateľov v Európe, ktorý bol zavedený 1. januára 2016. Tieto požiadavky kapitálovej primeranosti sú založené na štandardnom vzorci, ktorý vychádza z princípov založených na rizikách ktorým je spoločnosť vystavená, a kedy sa aplikujú parametre dané reguláciou. Cieľom regulácie Solventnosť II je implementovať požiadavky na solventnosť, ktoré lepšie zohľadňujú riziká, ktorým čelia spoločnosti, a zaviesť systém dohľadu, ktorý je konzistentný vo všetkých členských štátoch EÚ.

Minimálny ukazovateľ solventnosti požadovaný regulátorom predstavuje 100%.

Cieľom riadenia kapitálu je dosiahnutie optimálnej rovnováhy medzi regulačnými požiadavkami, očakávaniami trhu, očakávaním akcionárov a manažérskymi ambíciami. Ide o kľúčový proces riadenia, ktorý súvisí so všetkými rozhodnutiami o úrovni a zložení kapitálu. Ciele a koncepcie riadenia kapitálu sa riadia Politikou kapitálovej adekvátnosti poisťovne.

Procesom pre zabezpečenie postačujúcej kapitálovej primeranosti je ročný cyklus plánovania (APC), kedy sa analyzuje kapitálová primeranosť s výhľadom do budúcnosti. Cieľom tohto ročného procesu je vytvoriť integrovaný trojročný plán, v ktorom sa spoločne zohľadňuje stratégia poisťovne, financie, investície a požadovaný kapitál. Počas procesu plánovania sa určuje aj rizikový apetít poisťovne, čo je systém vyjadrení a postojov predstavenstva poisťovne voči želaným a neželaným rizikovým expozíciám a stanovením limitov rizika na úrovni subjektu.

Spoločnosť vykonáva vlastné posúdenie rizík a solventnosti v súlade s požiadavkami zákona o poisťovníctve a delegovaných nariadení. Cieľom vlastného posúdenia rizík a solventnosti je monitorovať a zabezpečiť, aby sa podnikanie riadilo zdravým a obozretným spôsobom, a aby spoločnosť bola primerane kapitalizovaná z hľadiska jej rizikového profilu a kvality prostredia riadenia rizík a vnútorných kontrol. Proces vlastného posúdenia rizík a solventnosti vo veľkej miere čerpá zo "základných procesov riadenia rizika" a zahŕňa proces tvorby strategického plánu, nastavenie apetítu voči riziku a prebiehajúce podnikateľské aktivity, procesy riadenia rizika a kapitálu. Ak je to potrebné, tieto procesy sa zlepšujú tak, aby zohľadňovali osobitnú povahu poisťovacích činností a spĺňali požiadavky európskej smernice Solventnosť II.

6.1. Vlastné zdroje

Celkové použiteľné vlastné zdroje pre účel solventnosti predstavovali 69 939 tis. Eur, čo je hodnota už po úprave o korekciu volatility 2 490 tis. Eur a očakávanej výplate dividendy. V roku 2018 sa použiteľné vlastné zdroje zvýšili o 4 558 tis. Eur o 7 %.

Použiteľné vlastné zdroje vychádzajú z vlastného kapitálu akcionárov, ktoré sa upravujú o rozdiely v oceňovacích metódach pre účely solventnosti a účtovnými pravidlami. Hodnoty sú uvedené vo výkaze S.23.01.01. Pohyby precenenia počas roka sú vysvetlené rozdielmi v rezerve z precenenia a vplyvu koeficientu volatility. Rezerva z precenenia bola vo výške 41 558 tis. Eur a počas roka 2018 sa zvýšila o 4 558 tis. Eur. Korekcia volatility sa zvýšila počas roka o 2 202 tis. Eur.

Tabuľka 6-1: Použiteľné vlastné zdroje pre účel solventnosti vrátane korekcie volatility

Solventnosť (tis. Eur)	31.12.2017	31.12.2018	Rozdiel	Rozdiel %
Základné imanie	27 816	27 816	0	0,0%
Emisné ážio	564	564	0	0,0%
Rezerva z precenenia bez korekcie volatility	36 713	39 069	2 356	6,4%
Celkové použiteľné vlastné zdroje bez korekcie volatility	65 094	67 449	2 356	3,6%
Koeficient Volatility (VA)	287	2 490	2 202	767,2%
Celkové použiteľné vlastné zdroje vrátane korekcie volatility	65 381	69 939	4 558	7,0%

6.2. Vysvetlenie materiálnych rozdielov vo vlastnom kapitáli

Vysvetlenie významných rozdielov v oceňovaní vlastného kapitálu vykazaného v účtovníctve a vypočítaných pre účely solventnosti sú uvedené v Tabuľkách 6-2 a 6-3.

Tabuľka 6-2: Vlastný kapitál uvedený v účtovnej závierke

Účtovná závierka (tis. Eur)	31.12.2017	31.12.2018	Rozdiel	Rozdiel %
Základné imanie	27 816	27 816	0	0,0%
Emisné ážio	564	564	0	0,0%
Zákonný rezervný fond	5 563	5 563	0	0,0%
Oceňovacie rozdiely dlhopisov na predaj	14 217	10 044	-4 173	-29,3%
Zisk minulých rokov	11 322	10 278	-1 045	-9,2%
Vlastné imanie vykazané v účtovníctve	59 483	54 266	-5 217	-8,8%

Vlastné imanie vykazané v účtovníctve v roku 2018 bolo 54 266 tis. Eur a počas roka 2018 sa znížilo o 5 217 tis. Eur z dôvodu zníženia hodnoty oceňovacích rozdielov.

Tabuľka 6-3: Vlastný kapitál pre účely solventnosti

Solventnosť (tis. Eur)	31.12.2017	31.12.2018	Rozdiel	Rozdiel %
Vlastné imanie	59 483	54 266	-5 217	-8,8%
Dividendy	-10 128	-9 130	999	-9,9%
Dlhodobý nehmotný majetok	-2 416	-3 129	-713	29,5%
Oceňovacie rozdiely dlhopisov držaných	10 302	10 461	159	1,5%
Oceňovacie rozdiely technických záväzkov	11 977	19 601	7 623	63,6%
Ostatné (odložená daň)	-4 124	-4 619	-495	12,0%
Celkové použiteľné vlastné zdroje pre účel solventnosti bez korekcie volatility	65 094	67 449	2 356	3,6%
Korekcia volatility	287	2 490	2 202	767,2%
Celkové použiteľné vlastné zdroje pre účel solventnosti s korekciou volatility	65 381	69 939	4 558	7,0%

Vlastný kapitál vykazaný pre účely solventnosti v roku 2018 bol 69 939 tis. Eur a počas roka 2018 narástol o 4 558 tis. Eur. Hlavným dôvodom je nárast oceňovacích rozdielov technických záväzkov spôsobený hlavne zmenou neekonomických parametrov.

Hlavné oceňovacie rozdiely medzi kapitálom vykazaným v účtovníctve a kapitálom vykazaným na účel solventnosti je započítanie oceňovacích rozdielov pre dlhopisy držané do splatnosti, oceňovacie rozdiely

technických rezerv a rozdiel z odloženej dane vyplývajúcej z týchto oceňovacích rozdielov. Z kapitálu je odpočítaná plánovaná dividenda v súlade s Politikou kapitálovej adekvátnosti poisťovne.

6.3. Klasifikácia vlastných zdrojov podľa tried

Základné vlastné zdroje poisťovne k 31.12.2018 predstavovali 69 939 tis. Eur. Najväčšiu časť tvorí rezerva z precenenia. Výška použiteľných základných vlastných zdrojov na krytie kapitálovej požiadavky na solventnosť ako aj výška použiteľných základných vlastných zdrojov na krytie minimálnej kapitálovej požiadavky je identická. Všetky položky vlastných zdrojov sú klasifikované v Triede 1.

Tabuľka 6-4: Základné vlastné zdroje rozdelenie do tried

tis. Eur	Spolu	Trieda 1 - neobmedzené	Trieda 1 - obmedzené	Trieda 2	Trieda 3
Kapitál v kmeňových akciách (bez odpočítania vlastných akcií)	27 816	27 816		-	
Emisné ážio súvisiace s kapitálom v kmeňových akciách	564	564		-	
Podriadené účty členov vzájomného poisťovacieho spolku	-		-	-	-
Prebytočné zdroje	-	-			
Rezerva z precenenia	41 558	41 558			
Suma zodpovedajúca hodnote čistých odložených daňových pohľadávok	-				-
Iné položky vlastných zdrojov schválené orgánom dohľadu ako základné vlastné zdroje, ktoré neboli uvedené vyššie	-	-	-	-	-
Celkové základné vlastné zdroje po odpočtoch	69 939	69 939	-	-	-

Poisťovňa nepoužíva žiadne dodatkové vlastné zdroje.

6.4. Kapitálová požiadavka na solventnosť a minimálna kapitálová požiadavka

Kapitálová požiadavka sa v štandardnom vzorci vypočítava z rôznych modulov rizika. Poisťovňa používa na výpočet základnej kapitálovej požiadavky (tzv. BSCR) moduly pre trhové riziko, riziko zlyhania protistrany, upisovacie riziko životného poistenia, upisovacie riziko zdravotného poistenia, upisovacie riziko neživotného poistenia. Pretože dochádza k prekrywaniu rizík medzi rôznymi modulmi, diverzifikácia znižuje výšku požadovaného kapitálu, ktorý je nižší než pre súčet jednotlivých modulov rizík. Na výpočet celkovej kapitálovej požiadavky je potrebné pridať tri ďalšie komponenty, modul pre operačné riziko a pridať úpravu zohľadňujúcu kapacitu technických rezerv absorbovať straty, a úpravy zohľadňujúcej kapacitu odložených daní absorbovať straty.

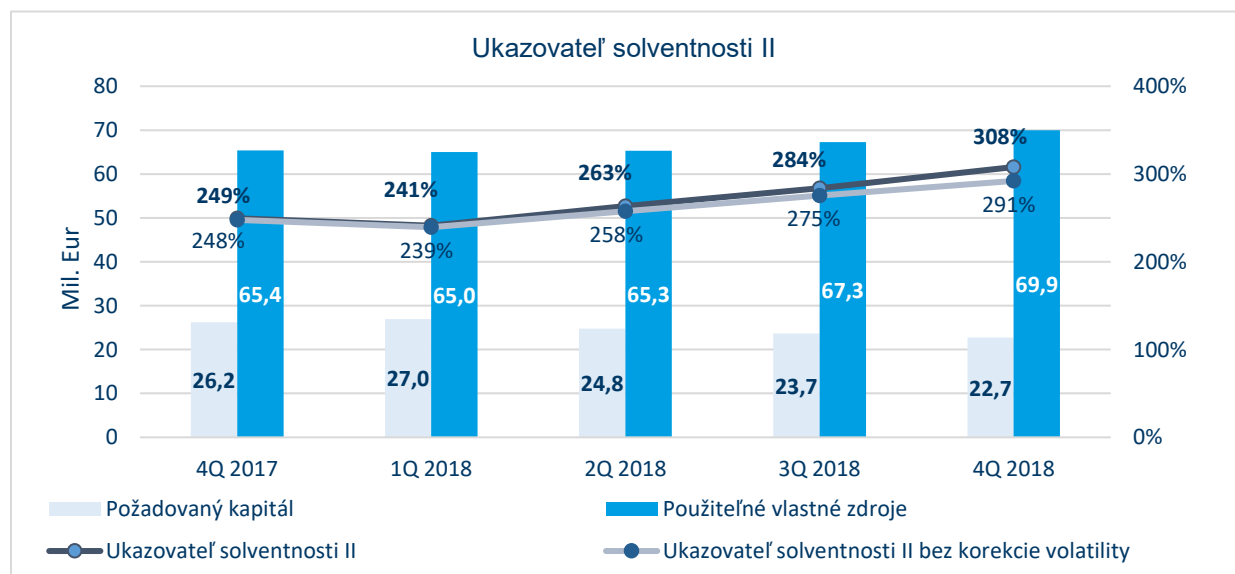
Tabuľka 6-5: Kapitálová požiadavka na solventnosť a minimálna kapitálová požiadavka

tis. Eur	Ukazovateľ solventnosti s korekciou volatility		Ukazovateľ solventnosti bez korekcie volatility	
	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018
Použiteľné vlastné zdroje	65 381	69 939	65 094	67 449
Kapitálová požiadavka na solventnosť	26 208	22 713	26 280	23 202
Ukazovateľ solventnosti	249%	308%	248%	291%
Použiteľné vlastné zdroje pre minimálnu solventnosť	65 381	69 939	65 094	67 449
Minimálna kapitálová požiadavka na solventnosť	10 805	10 221	10 817	10 441
Ukazovateľ minimálnej solventnosti	605%	684%	602%	646%

Celkové použiteľné vlastné zdroje určené na splnenie kapitálovej požiadavky na solventnosť predstavujú 69 939 tis. Eur, čo vedie k ukazovateľu solventnosti vo výške 308%. Tento ukazovateľ je značne nad požadovaným minimom 100%. Ukazovateľ minimálnej kapitálovej primeranosti bol vo výške 684%.

Nárast ukazovateľa solventnosti v roku 2018 nastal z nasledujúcich dôvodov:

- technické zmeny vo výpočte schopnosti odložených daní absorbovať straty,
- technické zmeny ako sú úpravy parametrov a modelov použitých na výpočet technických rezerv ako aj požadovaného kapitálu.

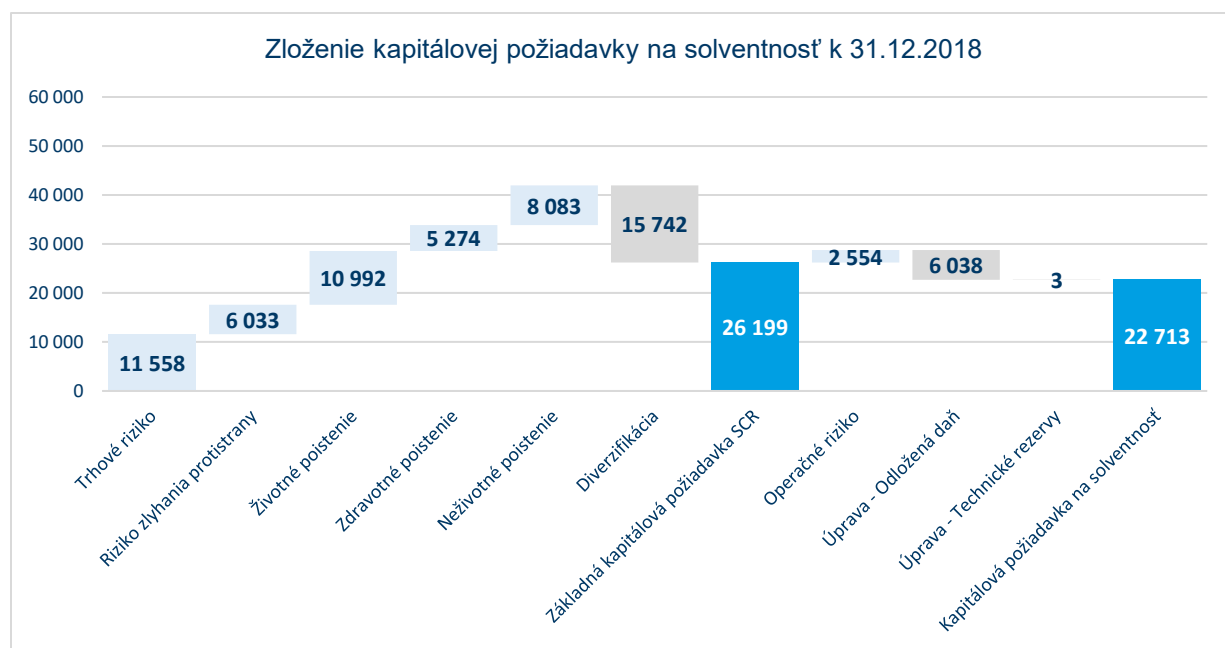
Významné zmeny kapitálovej požiadavky a minimálnej kapitálovej požiadavky sú zobrazené prostredníctvom ukazovateľov kapitálovej primeranosti za štvrťroky roku 2018. Hlavné dôvody sú:

- **Q4 2017-Q2 2018:** ukazovateľ sa vyvíjal stabilne,
- **Q3 2018:** zmeny vo výpočte schopnosti odložených daní absorbovať straty,
- **Q4 2018:** úprava neekonomických parametrov pri výpočte najlepšieho odhadu záväzkov.

Tabuľka 6-6: Vývoj Kapitálovej požiadavky na solventnosť

tis. Eur	31.12.2017	31.12.2018	Rozdiel	Rozdiel %
Upisovacie riziko neživotného poistenia	8 030	8 083	53	0,7%
Upisovacie riziko zdravotného poistenia	4 732	5 274	543	11,5%
Upisovacie riziko životného poistenia	12 044	10 992	-1 052	-8,7%
Trhové riziko	15 269	11 558	-3 711	-24,3%
Riziko zlyhania protistrany	3 669	6 033	2 364	64,4%
Operačné riziko	2 405	2 554	149	6,2%
Kapitálová požiadavka na solventnosť pred diverzifikáciou	46 149	44 495	-1 655	-3,6%
Diverzifikácia	-15 732	-15 742	-10	0,1%
Úprava zohľadňujúca kapacitu technických rezerv a odložených daní absorbovať straty	-4 209	-6 040	-1 831	43,5%
Kapitálová požiadavka na solventnosť po diverzifikácii	26 208	22 713	-3 495	-13,3%

Celková hodnota požadovaného kapitálu na solventnosť sa znížila o 3 495 tis. Eur, čiže o 13%. K tomu prispel najmä nárast úpravy zohľadňujúcej kapacitu odložených daní absorbovať straty a pohyby v aktívach – maturity dlhopisov a nárast vkladov v bankách. Údaje sú uvedené vo výkaze S.25.01.21.

Uvedený graf zobrazuje hlavné zložky požadovaného kapitálu. Modul pre trhové riziko je jednoznačne najväčším prispievateľom do kapitálovej požiadavky. Na druhej priečke je modul pre riziko upisovania životného poistenia, na tretej modul upisovacieho rizika neživotného poistenia. Treba poznamenať, že celková kapitálová požiadavka pre moduly rizika upisovania predstavuje 57% základného kapitálu pred diverzifikáciou.

Tabuľka 6-7: Minimálna kapitálová požiadavka

tis. Eur	31.12.2017	31.12.2018	Rozdiel	Rozdiel %
Lineárna minimálna kapitálová požiadavka	10 805	10 818	13	0,1%
Minimálna kapitálová požiadavka	10 805	10 221	-584	-5,4%

Tabuľka 6-8: Minimálna kapitálová požiadavka pre životné a neživotné poistenie

tis. Eur	Životné poistenie				Neživotné poistenie			
	31.12.2017	31.12.2018	Rozdiel	Rozdiel I %	31.12.2017	31.12.2018	Rozdiel	Rozdiel I %
Lineárna minimálna kapitálová požiadavka	6 584	6 408	-176	-2,7%	4 221	4 460	239	5,7%
Minimálna kapitálová požiadavka	6 584	6 026	-558	-8,5%	4 221	4 194	-26	-0,6%

Minimálna kapitálová požiadavka bola 10 221 tis. Eur a je stanovená ako lineárna kombinácia životného 6 026 tis. Eur a neživotného poistenia 4 194 tis. Eur.

Spoločnosť nepoužíva vo výpočte kapitálovej požiadavky žiadne zjednodušené výpočty pre moduly a podmoduly rizika v štandardnom vzorci ani žiadne špecifické parametre podniku.

Spoločnosť nevyužíva v procese výpočtu požadovaného kapitálu v podmodule pre akciové riziko prístup založený na durácii.

6.5. Rozdiely medzi štandardným vzorcom a použitými vnútornými modelmi

Poisťovňa sa rozhodla používať na výpočet kapitálovej požiadavky podľa zákona o poisťovníctve štandardný vzorec bez povolených zjednodušení. Poisťovňa nepoužíva vnútorný model vytvorený pre účely solventnosti. Z tohto dôvodu sa neuvádzajú žiadne ďalšie informácie.

6.6. Dodržiavanie minimálnej kapitálovej požiadavky a zásadné nedodržanie kapitálovej požiadavky

Poisťovňa počas roka 2018 nepretržite spĺňala podmienky minimálnej kapitálovej požiadavky a dodržiavala všetky zásadné požiadavky kapitálovej primeranosti vyplývajúce zo štandardnej kapitálovej požiadavky, preto sa neuvádzajú žiadne ďalšie informácie.